

МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР БІБЛІОТЕК ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО МЕТОДИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Щорічне інформаційно-аналітичне видання
**«Бібліотеки закладів вищої освіти Хмельниччини:
цифри та факти»**
(за матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО області за 2025 рік)

Випуск № 13

Видається за рішенням методичної ради
наукової бібліотеки
Хмельницького національного університету від 2014 року

Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти (за матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО області за 2025 рік). Вип. № 13 [Електронний ресурс] : щоріч. інформ.-аналіт. вид. / Метод. центр б-к вищ. закл. освіти Хмельниц. обл. метод. об-ня ; уклад. О. О. Мацей. – Текст дані. – Хмельницький, 2026. – 64 с. – Режим доступу: https://library.khmnu.edu.ua/?page_id=2047. – Назва з екрану.

М. Хмельницький, 2026

ЗМІСТ

[Склад Хмельницького методичного об'єднання бібліотек ЗВО](#)

[Нове в роботі бібліотек](#)

[Бібліотечне обслуговування читачів](#)

[Соціокультурна робота](#)

[Інформаційно-бібліографічна діяльність](#)

[Комплектування та облік фонду](#)

[Організація та збереження фонду](#)

[Система каталогів бібліотек](#)

[Науково-дослідна та науково-методична робота бібліотек.](#)

[Підвищення кваліфікації](#)

[Впровадження комп'ютерних технологій](#)

[Господарська робота](#)

Склад Хмельницького обласного методичного об'єднання бібліотек ЗВО:

1. Наукова бібліотека Хмельницького національного університету – методичний центр (далі **НБ ХНУ**), I група за оплатою праці.
2. Бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка (далі **Бібліотека К-ПНУ**), IV група за оплатою праці.
3. Наукова бібліотека закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (далі **НБ ЗВО «ПДУ»**), III група за оплатою праці.
4. Бібліотека Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (далі **ХГПА**), IV група за оплатою праці.
5. Бібліотека Хмельницького університету управління і права імені Леоніда Юзькова (далі **Бібліотека ХУУП**), IV група за оплатою праці.
6. Бібліотека Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (**ХКТЕІ**), V група за оплатою праці.

Бібліотеки закладів вищої освіти є сучасними інформаційно-ресурсними центрами, що поєднують традиційну бібліотечну діяльність із ключовими елементами університетських технологічних сервісів. Вони забезпечують доступ до світових електронних ресурсів і відіграють важливу роль у реалізації освітнього, наукового та дослідницького процесів університетів.

У 2025 році пріоритетними напрямками діяльності бібліотек об'єднання були: залучення користувачів і підвищення якості бібліотечного обслуговування; удосконалення форм і методів роботи в умовах воєнного стану; формування та розвиток інформаційних ресурсів бібліотек шляхом комплектування науковою, навчальною та навчально-методичною літературою на традиційних і електронних носіях, передплати періодичних видань; поповнення інституційних репозитаріїв університетів та інтеграція їхніх ресурсів у світовий науково-інформаційний простір; сприяння використанню наукометричних баз даних і проведення навчальних вебінарів; вивчення та впровадження нових форм і методів бібліотечної роботи; забезпечення функціонування електронного каталогу та електронних корпоративних баз даних; створення бібліографічної продукції та здійснення видавничої діяльності; підтримка розвитку освіти і науки в університетах; утвердження принципів академічної доброчесності й академічної свободи на основі відкритості та доступності електронних інформаційних ресурсів; упровадження інноваційних моделей підвищення кваліфікації бібліотечних працівників через використання дистанційних та інтерактивних форм навчання, участі у навчальних програмах і онлайн-курсах; розширення інформаційного наповнення сайтів бібліотек; підвищення інформаційної культури користувачів і розвиток їхньої інформаційної компетентності; формування позитивного іміджу університетів і бібліотек та зміцнення їхнього престижу серед здобувачів вищої освіти й співробітників.

Упродовж звітного періоду бібліотеки об'єднання активно впроваджували сучасні форми та методи роботи, брали участь в інформаційному забезпеченні освітнього й науково-дослідного процесів, трансформували комплекс бібліотечних послуг з урахуванням потреб різних категорій користувачів.

Основна увага, як і в попередні роки, приділялася формуванню та розвитку інформаційно-ресурсної бази бібліотек, удосконаленню системи обслуговування користувачів, розкриттю бібліотечних фондів засобами довідково-бібліографічного апарату, використанню наочних і просвітницьких форм роботи, навчанню читачів навичкам ефективного пошуку та відбору інформації, а також сприянню всебічному розвитку особистості майбутнього фахівця. Окремим важливим напрямом діяльності залишалася волонтерська та благодійницька робота бібліотек об'єднання.

Нове в роботі бібліотек

Бібліотека ХКТЕІ

Систематизовано структуру репозитарію ХКТЕІ.

Бібліотека ХГПА

З травня 2025 року звільнилася в.о. директора бібліотеки. Кандидатуру на вакантну посаду не було знайдено, тому книгозбірня працювала без директора бібліотеки. На 1.02. 2026 року бібліотека залишається без керівника.

Бібліотека К-ПНУ

1. Поновлено низку нормативних документів бібліотеки:

- Положення про бібліотеку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція);
- Положення про Бібліотечну раду Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція);
- Положення про інституційний репозитарій (електронний архів) ElarK-PNU Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція).

2. Взято участь:

- у нараді-семінарі «Актуалізація ресурсної бази бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання на сучасному етапі» (15 квітня 2025 р.);
 - у міжнародному вебінарі на тему «Управління дослідницькими даними в Німеччині та Університеті м. Бонн» (21 травня 2025 р.);
 - у семінарі «Процедура акредитації: від створення відомостей про самооцінювання до рішення Національного агентства» (25 жовтня 2025 р.);
 - у семінарі «Постакредитаційний моніторинг освітньої програми» (5 листопада 2025 р.);
 - в онлайн-майстерні «Університетські бібліотеки проти дезінформації: роль, виклики, рішення у воєнний час» (University libraries vs. disinformation: role, challenges, solutions in wartime) (23 грудня 2025 р.);
 - у циклі вебінарів щодо роботи в наукометричних базах тощо.
3. Проведено соціологічне дослідження «Чи читає сучасна молодь?» (21.10.2025 р. до 21.11.2025 р.).
4. Проведено заходи відповідно до проєкту «Бібліотерапія».
5. Започатковано на сайті бібліотеки нову рубрику «Моніторинг думки користувачів», що містить результати проведення опитування (у Google формі) думки користувачів протягом 2019-2025 рр.
6. Підготовлено 2 бібліографічних покажчики та календар знаменних і пам'ятних дат К-ПНУ на 2026 р.
7. Виконано 1285 довідок у автоматизованому режимі.
8. Взято участь у 17 внутрішніх та зовнішніх акредитаціях освітніх програм спеціальностей К-ПНУ.
9. Розпочато роботу з перевірки курсових робіт на унікальність у програмі Strike Plagiarism. Протягом 2025 року перевірено 1200 курсових робіт здобувачів вищої освіти університету.

НБ ЗВО «ПДУ»

Для розроблення та впровадження інновацій розроблено стратегію, що ґрунтується на розумінні потреб користувачів, створенні команди інноваторів та інфраструктури, що містить науково-технічні, фінансові ресурси та організаційні заходи, а також передбачає постійний зворотний зв'язок та готовність до змін у корпоративній культурі закладу вищої освіти для впровадження інновацій.

Колектив наукової бібліотеки ЗВО ПДУ працює над розробленням плану реалізації стратегії інноваційного розвитку наукової бібліотеки та створенням належної науково-технічної бази, залучення інноваційних хабів, лабораторій, акселераторів, фінансування, зокрема залучення інвестицій тощо.

НБ ХНУ

1. 15 квітня наукова бібліотека ХНУ провела нараду-семінар «Актуалізація ресурсної бази бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання на сучасному етапі».
2. 15 травня 2025 року на базі наукової бібліотеки ЗВО «Подільський державний університет» проведено III Всеукраїнську науково-практичну онлайн-конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури», присвячену Дню науки в Україні.
3. Матеріали (тези) науково-практичної онлайн-конференції «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури» розміщені в інституційних репозитаріях ЗВО «ПДУ» <http://188.190.43.194:7980/jspui/handle/123456789/14608> та ХНУ <https://elar.khmnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c5e9815a-71a7-41f5-9eed-d67062fe994b/content>.
4. Розпочато роботу з інформаційної інтеграції інституційного репозитарію ХНУ з Національним репозитарієм академічних текстів (НРАТ);
5. Бібліотека приєдналася до ініціативи НТБ ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та міжнародного агрегатора документів відкритого доступу CORE у формуванні Спільноти відкритих репозитаріїв України.
6. Взято участь у підготовці та створенні СОУ 207.02:2025 «Бібліографічний запис і посилання. Загальні вимоги та правила складання».
7. Взято участь у грантовій програмі Українського культурного фонду «Стійкість суспільства через культуру». Розроблено грантовий проєкт «Бібліотека – твоя платформа рівноваги» та подано заявку, яка пройшла технічний відбір.
8. Надіслано статтю «Соціальні медіа як інструмент взаємодії академічної бібліотеки з користувачами» (О. Айвазян, С. Молчанова) до щорічника «University Library at a new stage of social communications development. Conference Proceedings» (Дніпро), який індексується у БД «Scopus». Стаття отримала позитивний відгук рецензентів та рекомендована до публікації в журналі UniLibNSD 2025.
9. Створено сторінку бібліотеки у соціальній мережі «Інстаграм».
10. Проведено опитування користувачів «Пошукова система сайту. Чи легко знайти інформацію?».
11. Створено профілі провідних фахівців бібліотеки в ORCID.
12. Створено і впроваджено у роботу «Навігатор зі списання» (для організації та контролю над процесом очищення бібліотечного фонду).
13. З вересня 2025 року читацькі картки виготовляються та видаються користувачам безкоштовно.
14. Участь в анкетних опитуваннях:
 - ВГО Українська бібліотечна асоціація спільно з Національною бібліотекою України імені Ярослава Мудрого та БФ «Бібліотечна країна» щодо виявлення потреб для реалізації міжнародного проєкту «Посилення ролі бібліотек у відбудові України» (Empowering Libraries for Rebuilding Ukraine);
 - кафедри цифрових комунікацій та інформаційних технологій Харківської державної академії культури щодо дослідження ступеня впровадження технологій Інтернету речей (IoT) у бібліотечно-інформаційне виробництво;
 - Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка щодо наявності Е-бібліотеки (оцифрованих документів фонду бібліотеки);

- ЮНЕСКО (у рамках ініціативи «Бібліотеки як простір психосоціальної підтримки») щодо впровадження психосоціальної підтримки та ролі бібліотек;
- Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка «Цифрове збереження стародрукованих, цінних і рідкісних видань у фондах бібліотек ЗВО»;
- УКФ «Досвід впровадження безбар'єрних практик у культурно-мистецьких проєктах»; «Оцінка стану впровадження безбар'єрності у сфері культури».

15. Підвищення кваліфікації:

- у межах місячника інтернаціоналізації ХНУ взяли участь у воркшопі на тему «Участь у міжнародних програмах ЄС. Реалії та можливості» під керівництвом докторки технічних наук, професорки Наталії Єгорченкової. Доповідачка поділилася власним досвідом написання проєктів;
- 12 березня вперше на заняттях з підвищення кваліфікації застосовано опитування через програми Kahoot (онлайнсервіс для створення інтерактивних завдань. Дозволяє створювати тести, опитування, вікторини. Платформу можна використовувати під час роботи з будь-якими віковими категоріями) та «хмара слів» (Хмара слів (хмара тегів, або зважений список) – це візуальне відтворення списку слів, категорій, міток чи ярликів на єдиному спільному зображенні. За допомогою хмар слів можна візуалізувати термінологію з певної теми у більш наочний спосіб. Це сприяє швидкому запам'ятовуванню інформації). Надалі цю програму почали використовувати при проведенні тематичних оглядів для створення інтерактивних завдань та зворотного зв'язку з аудиторією.

Просвітницька діяльність

- Запроваджено номінацію «Кращий читач року». Проведено перший підсумок та нагороджено переможців Подякою за активну участь у бібліотечних заходах, сприяння розвитку культури читання, любов до знань та прагнення до саморозвитку найбільш ініціативних читачів бібліотеки.
- Разом з Радою ветеранів та студентським профкомом ХНУ в межах програми «Моя мала Батьківщина» працівники бібліотеки взяли участь у виїзному засіданні клубу «Ми – українці» у селищі Чорний Острів. Під час екскурсії-подорожі для учасників проведено тематичний огляд «Вишиванка – духовна броня України» (провела зав. ВЗФ Диха С.В.).
- Разом з кафедрою технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва долучилися до великоднього флешмобу «Вільна писанка», ініційованого молодіжною секцією Української бібліотечної асоціації.
- Взяли участь у ХІХ обласному форумі «Книжкова весна на Хмельниччині», приуроченому Всесвітньому дню книги й авторського права та у Тижні книги Хмельниччини, що відбувся в межах форуму та провели заходи:
 - презентацію книжкової виставки «Університетські горизонти: виставка видань викладачів»;
 - тематико-інформаційний захід «Книжковий всесвіт: праці викладачів ХНУ»;
 - бібліотечний квест для першокурсників «Знайди книгу».

Бібліотечне обслуговування читачів

Діяльність бібліотек методичного об'єднання упродовж звітнього року була спрямована на системну та комплексну роботу з підвищення ефективності бібліотечного й інформаційно-бібліографічного обслуговування здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, а також на забезпечення інформаційних потреб освітнього процесу й науково-дослідної діяльності закладів вищої освіти. Бібліотеки здійснювали свою діяльність у тісній взаємодії зі структурними підрозділами навчальних закладів, використовуючи як традиційні, так і сучасні форми інформаційно-бібліотечної роботи.

Основними завданнями бібліотек закладів вищої освіти у звітньому році були: забезпечення навчального процесу науковою, навчальною та навчально-методичною літературою, оперативне й повне інформування користувачів про нові надходження до бібліотечних фондів; підвищення якості та оперативності обслуговування користувачів шляхом упровадження та розвитку автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем і вдосконалення процесів пошуку інформації; формування культури читання, розвиток інформаційної грамотності користувачів та утвердження принципів академічної доброчесності; розвиток і розширення спектра віртуальних бібліотечних послуг; сприяння розвитку національної системи вищої освіти.

У звітньому році зафіксовано зниження окремих основних показників діяльності бібліотек об'єднання, що зумовлено зростанням використання електронних версій навчальної літератури, розширенням можливостей вільного доступу до інтернет-ресурсів, а також дією факторів воєнного стану в країні. Упродовж року в закладах вищої освіти області зберігалася змішана форма організації навчального процесу.

За єдиним обліком загальний показник кількості читачів зменшився, порівнюючи з 2024 роком, на 8,3% і становить 15834.

Загальний показник кількості виданих документів збільшився на 5,4% і становить 2611942. На загальну кількість суттєво вплинули показники використання електронних ресурсів користувачами бібліотек ХНУ та К-ПНУ.

У звітньому році продовжував зменшуватися показник традиційної видачі документів. Кількість видачі книг зменшилася на 11,5%, а періодичних видань на 4,6 % менше, як порівняти з минулорічним показником.

Бібліотека ХГПА

Гуманітарно-педагогічна академія є навчальним закладом, що діє в межах ступеневої освіти. Відповідно завданням бібліотеки є інформаційне забезпечення навчального процесу на:

- 1-4 курсах (шкільна програма та програма педагогічного коледжу);
- 5-6 курсах (програма академії);
- 7-8 курсах (програма магістратури та менеджменту в освіті);
- післядипломна освіта за спеціальністю (англійська мова та література, німецька мова та література).

Обслуговування проводилося на абонементі, у трьох читальних залах (120 місць) та 12-ти кабінетах освітніх дисциплін лаборантами згідно з графіком роботи кабінетів.

З метою забезпечення практичних занять навчально-методичною літературою у бібліотеці виділено окремий фонд, де зберігаються та видаються підручники.

Для реєстрації читачів та книговидачі використовуються і стандартний, і електронний формуляри читача.

До Дня знань у всіх структурних підрозділах бібліотеки були оформлені виставки «На допомогу студенту-першокурснику», «Вам, першокурсники!».

За звітний період кількість читачів за єдиним обліком зменшилася на 78 осіб та становить 1088, а кількість обслугованих всіма структурними підрозділами зменшилася майже втричі. Показник відвідування бібліотеки становить 28214, а кількість книговидачі зменшилася на 24,6 % проти показника попереднього року.

Бібліотека ХУУП

Протягом звітного року вся робота бібліотеки спрямовувалася на поліпшення обслуговування читачів, ефективно інформаційне забезпечення наукового, навчального, виховного процесів та комфортних умов для самостійної підготовки до семінарських занять, пошуку необхідної літератури, написання наукових робіт.

У 2025 році зареєстровано 2724 користувачі за єдиним обліком (на 4,9 % більше, ніж попереднього року), з них 2375 студентів. Показники кількості обслугованих читачів усіма структурними підрозділами, книговидачі та відвідувань залишилися на рівні минулого року.

На початку навчального року в бібліотеці для студентів-першокурсників денної форми навчання проводилися «Дні першокурсника», в межах якого студентів першого курсу юридичного факультету ознайомили з «Правилами користування бібліотекою», роботою бібліотеки, її структурою, довідково-пошуковим апаратом книгозбірні та електронним каталогом. Для першокурсників факультету управління та економіки проведено заняття з дисципліни «Вступ до фаху». Користувачів ознайомили з роботою бібліотеки, її структурою, інформаційними ресурсами. Наприкінці заходів студенти отримали комплекти підручників на перший семестр навчального року. Студенти заочної форми навчання обслуговувалися індивідуально.

Працівниками відділу абонементів здійснено комплекс заходів з підготовки масової видачі навчальної літератури. На початку кожного семестру студентам денної та заочної форм навчання видавалися комплекти підручників згідно з графіком видачі літератури. Під час розподілу та видачі комплектів підручників використовувалися навчальні плани, проводилися консультації з викладачами навчального закладу.

До послуг читачів у читальному залі 2 назви газет і 43 назви журналів. Попитом користуються такі журнали: «Право України», «Юридична Україна», «Публічне право», «Університетські наукові записки», «Економіка України», «Фінанси України», «Аспекти публічного управління» та газети: «Юридичний вісник України», «Голос України». Нова література зосереджена загалом у читальному залі.

Традиційно з метою повного задоволення запитів користувачів вивчалися їхні інформаційні потреби через проведення бесід, аналізів читання, складу та використання бібліотечного фонду.

У читальному залі експонувалися виставки нових надходжень, а також тематичні виставки на допомогу навчальному процесу. На бібліотечній сторінці сайту університету публікувалися списки «Нових надходжень».

Книгозбірня продовжувала видачу літератури, застосовуючи гібридну технологію обслуговування, тобто облік здійснювався як традиційними формами, так і у автоматизованому режимі.

Бібліотеку включено до обхідного листка студентів, викладачів та співробітників, що дало змогу значно скоротити кількість читацької заборгованості. Крім того, упродовж звітного року проводилася робота з попередження читацької заборгованості серед студентів та викладачів. Використовувалися традиційні форми та методи:

- проведення бесід про правила користування бібліотекою та відповідальність читачів за збереження літератури;
- перереєстрація користувачів;

- опрацювання наказів про переміщення контингенту студентів;
- перегляд читацьких формулярів та внесення в них відповідних поміток;
- надсилання списків боржників до деканатів;
- нагадування користувачам про заборгованість телефоном.

Систематично проводилися бесіди про правила користування бібліотекою, бережливе відношення до фонду, терміни повернення літератури, правила заміни втрачених видань або їх відшкодування.

Бібліотека ХКТЕІ

Диференційне обслуговування користувачів усіх категорій протягом року проводилося на абонементі та у 3-х читальних залах.

Масова видача навчальної літератури здійснювалася згідно з графіком видачі підручників. У вересні для першокурсників проведені бібліотечні уроки, на яких студентів поінформовано щодо правил користування бібліотекою та послуг, які надає книгозбірня, організовано екскурсії бібліотекою. На окремі заняття готувалися та видавалися комплекти підручників. Обслуговування читачів здійснювалось у автоматизованому режимі за електронною читацькою картою. Усі студенти першого курсу пройшли реєстрацію в БД «Бібліограф-читач».

Кількість користувачів за єдиним реєстраційним обліком зменшилася на 16,4 % від показника минулого року і складає 1487. Кількість відвідувань збільшилася на 33,6 % і становить 34800 (2024 року – 23169).

Бібліотека К-ПНУ

Обслуговування користувачів впродовж звітнього року здійснювалося як у традиційному режимі, так і дистанційно. Забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотеки здійснювалося 4 структурними підрозділами:

- інформаційно-бібліографічним відділом;
- відділом комплектування та наукової обробки документів;
- відділом електронних інформаційних ресурсів;
- відділом абонементів та читальних залів, який складається з 4 абонементів та 9 читальних залів.

На кожному територіально віддаленому факультеті університету працюють бібліотечні підрозділи, в яких зосереджено галузеву літературу, підбрану відповідно до спеціальностей та освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти.

Книгозбірня визначила пріоритетом діяльності у 2025 р. збереження кількості користувачів та максимальне забезпечення їх соціокультурних та інформаційних запитів. Бібліотекарі обслуговували користувачів як у традиційному режимі, так і дистанційно.

У базі даних обліку єдиного читача протягом звітнього року зареєстровано 4141 (4339 у 2024 році) користувач (з них 3144 – студенти), обслуговано всіма структурними підрозділами 9270 користувачів, яким видано 499 037 документів (у тому числі 2473 – рідкісних та цінних, 435731 – мережний локальний документ). Кількість віртуальних користувачів склала 107319. Користувачі відвідали бібліотеку 324207 рази (у тому числі масові заходи – 1285 разів), вебсайт бібліотеки – 21456, інституційний репозитарій – 273158. Основна робота працівників була скерована на обслуговування користувачів різних категорій: здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання, науково-педагогічних працівників, аспірантів, співробітників університету та інших. Продовжувалась реєстрація відвідувачів в єдиній електронній базі даних «Читачі».

Здобувачі вищої освіти I курсу денної та заочної форм навчання одержували підручники традиційно груповим методом. При реєстрації нового користувача

обов'язково проводилися: ознайомлення з правилами користування бібліотекою, бесіди про структуру та інформаційний ресурс бібліотеки. Видача комплектів підручників і посібників проводилася відповідно до графіка, узгодженого з деканатами, що сприяло оперативному забезпеченню студентів необхідною літературою.

Під час проведення уроків-ознайомлень першокурсників з книгозбірнею експонувалися тематичні книжково-ілюстративні виставки:

- «Книга всіх нас мудрості навчає»
- «Крокуй стежкою знань!»
- «1 вересня – День знань»
- «Знання – це скарб»
- «День знань. Учитель – творець добра на землі».

З метою збереженості цілісності та впорядкування бібліотечного фонду проводилися бесіди з користувачами про правила користування бібліотекою, виявлялися боржники, здійснювалася заміна загубленої літератури.

Важливою складовою роботи абонементів і читальних залів була виставкова діяльність, бібліографічні огляди, проведення Днів кафедри, що сприяє інтелектуальному розвитку користувачів та популяризації бібліотечного фонду.

Відносні показники:

- відвідуваність – 78;
- читаність – 121;
- обертаність – 0,53;
- книгозабезпеченість – 228.

НБ ЗВО «ПДУ»

Обслуговування читачів у бібліотеці здійснювалося на 3-х абонементних: наукової, навчальної і художньої літератури та у 2-х читальних залах (на 280 місць).

Для якісного обслуговування читачів у книгозбірні широко застосовувався відкритий доступ до книжкових фондів, проводилася систематична, послідовна робота зі студентами, вивчалися плани занять, теми рефератів, курсових, дипломних робіт. При записі у книгозбірню працівники абонементів ознайомлювали студентів з «Правилами користування бібліотекою», наголошували про матеріальну відповідальність за втрачені та пошкоджені видання.

Працівники бібліотеки, застосовуючи індивідуальні та групові методи роботи з користувачами, надавали їм потрібну інформацію, рекомендували нову літературу, а також періодику, яка була основним джерелом з багатьох питань: історії, філософії, економіки, педагогіки, менеджменту, маркетингу, нових технологій виробництва, сільськогосподарської тематики.

У звітному році бібліотечними працівниками проводилися із здобувачами вищої освіти усіх курсів та факультетів/інститутів університету індивідуальні бесіди, бесіди-знайомства «Стань активним користувачем книжкових скарбів» та опитування; заходи проводилися на виховних годинах зі студентами всіх спеціальностей з метою донести до користувачів значення книги і читання як основи самостійного мислення та фахової підготовки. На всіх абонементних і в читальних залах було організовано постійно діючі книжкові виставки «Нові надходження».

Традиційно на початку навчального року проводилася декада першокурсника. У межах декади проведено цикл заходів:

1. Книжкові виставки:
 - «Тобі, першокурснику»;
 - «Періодика на допомогу студенту»;

- «Бібліотека – джерело знань».

2. Уроки-екскурсії «Історія наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ»» (охоплено студентів усіх факультетів), на яких ознайомили першокурсників зі структурою бібліотеки, функцією її абонементів і відділів, правилами користування книжковим фондом, довідково-бібліографічним апаратом.

Використання диференційного підходу до обслуговування користувачів дало змогу працівникам бібліотеки виявляти інтереси читачів, їхні інформаційні потреби. Робота проводилась як із внутрішніми читачами (науковцями, науково-педагогічними працівниками, студентами, аспірантами, докторантами університету), так із зовнішніми користувачами, серед яких внутрішньо переміщені особи з окупованих територій України.

Працівниками бібліотеки проводилась робота щодо надання допомоги внутрішньо переміщеним особам (у бібліотеці обслуговувались понад 200 користувачів цієї категорії); постійно проводилась робота щодо залучення курсантів і курсанток, а також науково-педагогічного складу кафедр факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ (факультет переміщено в Кам'янець-Подільський у травні 2022 року).

На абонементів і в читальних залах бібліотеки проведено моніторинг відвідування бібліотеки за факультетами. Причиною низького відвідування бібліотеки студентами є мізерне надходження нової літератури, статистичних збірників, періодичних видань за спеціальностями. Студенти, як правило, використовують електронний ресурс (ресурси мережі «Інтернет»).

Проводилась робота з попередження та ліквідації читацької заборгованості.

У 2025 році зареєстровано 2 536 користувачів (на 32% менше, ніж минулого року).

Загальна кількість відвідувань за звітний період склала 92 252 (у 2024 році – 94942); усього видано 177 979 документів (на 2678 прим. більше від попереднього року), з них книг – 130 19, періодичних видань – 47 788 (газет – 18 311; журналів – 29 477).

За видами літератури найбільше видано навчальної літератури – 121 949 примірників, наукової – 44 870, а художньої – 11 160 примірників.

Як методичний центр об'єднання сільськогосподарських бібліотек області бібліотека обслуговувала користувачів коледжу ПДАТУ, Новоушицького коледжу ЗВО «ПДУ», Шепетівського коледжу ЗВО «ПДУ» та Хмельницької державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН. Користувачі цих підрозділів є активними читачами головної бібліотеки.

На жаль, через брак коштів у 2025 році знову не працював міжбібліотечний абонемент.

НБ ХНУ

Бібліотечно-бібліографічне обслуговування користувачів проводилося працівниками всіх структурних підрозділів: ВО, ІБВ, НМВ, ВКНОД, ВЗФ, ВІТКЗ; у 3-х читальних залах і на 3-х абонементів; у залі каталогів та електронної інформації, а також на 4-х кафедральних абонементів; вебсайті книгозбірні через віртуальну систему обслуговування.

На всіх традиційних пунктах обслуговування перереєстрація читачів, облік видачі документів та масових заходів здійснювалися у автоматизованому режимі на основі програмного продукту «УФД. Бібліотека». Звичним методом обліковувалися показники роботи кафедральних абонементів.

Облік показників віртуальної системи обслуговування здійснювався через лічильники сторінок вебсайту бібліотеки, інституційного репозитарію – через лічильники

програмного продукту DSpace та за допомогою власного програмного продукту «Статистика використання репозитарію».

У звітному році тенденція попередніх років до зниження традиційних показників обслуговування зупинилася: статистичні дані діяльності книгозбірні дещо зросли порівняно з минулим роком. Через воєнний стан в Україні, як і торік, навчання проводилося за змішаною системою (традиційно та в режимі онлайн). Збільшився відсоток показників віртуальної системи обслуговування до загальних показників по бібліотеці.

Кількість користувачів за єдиним обліком збільшилася на 227 осіб проти попереднього року та становить 3858. Кількість фактично обслужених, яка становить 13689 користувачів, збільшилася на 3,49 %. Кількість користувачів ЕБ складає 10,5 % до фактично обслужених. Найбільше читачів обслужено на абонементі — 42 % від загального показника, найбільше навантаження по читачах у читальних залах — 1931,5. Кількість віддалених авторизованих користувачів збільшилася на 35,5% і становить 117598.

Загальний показник кількості відвідувань збільшився, як порівняти з минулим роком, на 32,3% і становить 298493, з них 35693 — традиційні відвідування бібліотеки (на 4,7 % менше за минулорічний показник). Одним із чинників збільшення відвідуваності сайту книгозбірні є збільшення звернень користувачів до інституційного репозитарію. Серед підрозділів бібліотеки найбільший показник відвідувань на абонементі ВО — 53,9 %. Середньоденний показник відвідування бібліотеки становить 124,62, електронної бібліотеки — 12,12, а вебсайту книгозбірні — 3903,19.

Показник видачі традиційних та електронних документів — 1635378 прим., що на 11,4 % більше від попереднього року. Загальна кількість завантажених електронних документів за рік — 1562015, що становить 95,5 % від загальної видачі. Найбільший відсоток до загальної кількості традиційної видачі документів становить навчальна література — 44,07 %.

Серед структурних підрозділів найвищий показник видачі документів на абонементі — 20,6 % від загальної кількості традиційно виданих документів та найбільше навантаження з видачі документів — 12059. Середньоденна книговидача по бібліотеці складає 281 документ. Навантаження за основними показниками суттєво не змінилося, як порівнювати з минулим роком.

Показник кількості користувачів ЕБ, зареєстрованих у власному програмному продукті обліку статистичних даних, у звітному році становить 1436; відвідувань — 3165. Показник кількості завантажених документів проти минулого року збільшився на 7,45 % і становить 101696. З БД «Інституційний репозитарій» завантажено 1460319 документи, що на 12,8 % більше, ніж торік.

На 1.01.2026 року залишилось 4 абонементи на кафедрах: іноземної мови, германської філології та перекладознавства, практики іноземної мови та методики викладання, слов'янської філології.

До послуг МБА та ЕДД у звітному році звернулися 3 користувачі, це постійні абоненти наукової бібліотеки ХНУ. Прийнято та оброблено 7 замовлень, надано 4 документи (через МБА — 2 документи; ЕДД — 2 документи (17 сторінок електронних копій).

Інформація про службу міжбібліотечного абонементу та електронної доставки документів надавалася під час проведення масових інформаційних заходів та занять зі студентами з основ інформаційної культури.

Традиційно для студентів 1-го курсу проведено «Місячник першокурсника». Цьогоріч «Місячник першокурсника» розпочався 8 вересня і продовжувався до 10

жовтня. Працівники ВО, щоб охопити якнайбільше першокурсників, співпрацювали з кураторами груп. За цей період 39 % (641 студент) першокурсників (на рівні минулорічного показника) отримали безкоштовно читацькі картки та комплекти підручників, ознайомилися з правилами, структурою, інформаційними ресурсами бібліотеки, відвідали лекції про культуру читання.

Загалом студентам першого курсу під час «Місячника першокурсника» видано 3822 примірники документів. Для усіх зареєстрованих користувачів виготовлено читацькі картки, здійснено редагування БД «Читачі», опрацьовано 151 наказ по студентському складу, внесено зміни до 2643 електронних читацьких карток. За рік підписано 2967 обхідних листів студентам, бакалаврам, магістрам, викладачам та співробітникам.

Упродовж «Місячника першокурсника» для студентських груп проводилися ознайомчі екскурсії книгозбірнею, зокрема, на абонементі навчальної літератури студенти мали змогу побачити, як відбувається пошук замовленого видання у величезному книгосховищі. У читальному залі для першокурсників проведено бібліотечний квест «Знайди книгу».

Під час обслуговування студентів застосовувалися різні методи видачі підручників: груповий метод – для 1-х курсів денної форми навчання; гібридна технологія видачі підручників (груповим методом та індивідуально) – для 2-3-х курсів; студенти стаціонару 4-5-х курсів та студенти-заочники 2-6-х курсів обслуговувалися індивідуально.

На допомогу навчальному процесу в читальних залах та на абонементі упродовж року експонувалися виставки нових надходжень та тематичні виставки, зокрема:

- На допомогу першокурснику
- Вам, першокурсники!
- Філософія, її предмет і роль у суспільстві
- Правова система України
- Світло екологічних знань – шлях у майбутнє
- Історія світової культури

Упродовж року проводилася робота з редагування та оновлення віртуальних виставок, представлених користувачам книгозбірні на вебсайті НБ.

Доповнено і упорядковано віртуальну виставку «Сучасна бібліотека: напрями та стратегії розвитку». Додано 15 книг (усього представлено 103 видання).

Загалом на сайті представлено 39 віртуальних виставок, на яких експоновано 748 документів. За рік до виставок звертали 1478 разів.

Соціокультурна робота

Бібліотека університету є важливою складовою освітнього, наукового та виховного простору закладу вищої освіти. Вона не лише забезпечує інформаційну підтримку навчального процесу та наукових досліджень, а й активно впливає на формування світогляду здобувачів освіти, їхніх ціннісних орієнтирів, духовно-моральних, патріотичних, культурних та естетичних якостей. Діяльність бібліотеки спрямована на створення сприятливого інтелектуального й культурного середовища в університеті, розвиток читацької культури, підтримку творчої та пізнавальної активності молоді, виховання поваги до національних традицій і культурної спадщини України.

Вагоме місце в діяльності бібліотек посідає соціокультурна робота, яка на сучасному етапі характеризується різноманітністю форм і методів організації заходів. Через просвітницьку та виховну діяльність бібліотечні фахівці сприяли прищепленню молоді любові до українського слова, рідного краю та Батьківщини, формуванню національної

ідентичності та громадянської свідомості. Особлива увага приділялася проведенню заходів патріотичного спрямування. Поряд із відзначенням традиційних календарних і пам'ятних дат у 2025 році впроваджено нові тематичні заходи, присвячені вшануванню мужності, відваги та героїзму захисників України, що набули особливої актуальності в умовах воєнного стану.

З метою популяризації бібліотечних фондів та електронних інформаційних ресурсів, розширення доступу користувачів до актуальної наукової, навчальної та художньої літератури, фахівці бібліотек активно застосовували комплексні інформаційно-просвітницькі заходи. Упродовж звітнього періоду організовувалися книжкові та віртуальні виставки, тематичні огляди літератури, круглі столи, семінари, поетичні вечори, мистецькі години, презентації книг, екскурсії для студентів-першокурсників, інформаційні заняття, зустрічі з науковцями, митцями та громадськими діячами, літературні читання, Дні кафедр, художньо-мистецькі та інтерактивні заходи. Такі форми роботи сприяли активному залученню користувачів до бібліотечного простору, підвищенню рівня інформаційної культури та зацікавленості у читанні.

Важливою складовою діяльності бібліотек залишався інформаційний супровід заходів та їх популяризація у цифровому середовищі. Інформація про діяльність бібліотек, анонси та підсумки проведених заходів систематично розміщувалися на офіційних бібліотечних сайтах, вебсторінках, а також у соціальних мережах, що сприяло підвищенню відкритості, доступності та суспільної видимості роботи бібліотек.

Загалом у книгозбірнях об'єднання відбулося 149 соціокультурних заходів (на 50 менше, ніж у минулому році), організовано 566 тематичних виставок, полиць та переглядів (з них 151 віртуальних). Загалом на виставках експонувалося 17597 документів.

Сучасні виклики, запровадження воєнного стану, мінливі потреби користувачів змушували бібліотечних працівників шукати нові підходи до бібліотечного обслуговування, проведення масових заходів, поєднувати традиційне і новаторське.

Бібліотека ХГПА

Організовано 135 тематичних виставок та відкритих переглядів літератури (з них 23 віртуальних виставки), на яких експонувалося 3781 видання. Впродовж року біля книжкових виставок проводилися бесіди-огляди літератури.

За рік проведено 16 масових заходів, при підготовці яких використовувалися як традиційні, так і новітні інформаційні технології. Застосування мультимедійних технологій покращило просвітницьку роботу бібліотеки. Перегляд фільмів, приурочених до різноманітних дат, використання звукових фонограм, художніх репродукцій, фотографій дозволило урізноманітнити заходи, зробити їх більш насиченими, цікавими та пізнавальними. Серед проведених заходів:

- вечір читання віршів до Дня Героїв Небесної Сотні «Їх душі – в небі, їх слово – з нами»;
- захід до Міжнародного дня рідної мови «Мова – зброя та безцінний скарб», гостя заходу – Альона Юріївна РАДЕЦЬКА, українська поетеса, журналістка, літературна критикиня, членкиня Національної спілки журналістів України та Національної спілки письменників України зачитала вірші зі своєї збірки «Сві(й)ти» та висловила думки щодо важливості та актуальності рідного слова;
- поетичний майстер-клас «Поезіє, пусти мене в свій світ» для студентів груп факультету дошкільної освіти провела Лідія Іванівна Ярошно – поетеса, волонтер, членкиня Національної спілки письменників України, лауреатка Хмельницької обласної премії імені Тараса Шевченка;
- літературний івент для майбутніх практичних психологів «Література і психологія:

- простір самопізнання»;
- вечір пам'яті героїв Чорнобиля «Дзвони Чорнобиля». Про події тих днів розповіла Соболь Лідія Юріївна, лікар, помічник епідеміолога міської санітарно-епідеміологічної станції, ліквідаторка наслідків чорнобильської аварії. Присутні мали можливість взяти участь у поетичному дійстві, переглянути відео про героїв-ліквідаторів та сучасний стан Чорнобильської зони;
- вечір спомин «Мелодія її душі», присвячений пам'яті Галини Йосипівни Ісаєнко, письменниці, поетеси, лауреатки міської премії ім. Б. Хмельницького, бібліотекарки, вчительки та просто чудової світлої Людини;
- зустріч дитячої письменниці Марини Павленко зі студентами та викладачами факультету початкової освіти та філології (в межах 10-го Хмельницького літературного фестивалю «Слово єднає!» та з нагоди святкування Дня міста Хмельницького);
- участь у:
 - марафоні «Читаю з «Ранком»» до Дня дитячої книги;
 - марафоні «Пісня тисячі голосів» в рамках Тижня поезії – 2025;
 - читацькому марафоні «Читання творів Надії Гуменюк»;
 - читацькому марафоні «Поезія Галини Ісаєнко».

Бібліотека ХУУП

Впродовж року в бібліотеці експонувалися тематичні книжкові виставки (31), готувалися віртуальні виставки (61), які розміщувалися на вебсторінці бібліотеки. Загалом бібліотекою підготовлено 92 виставки, на яких представлено 3983 документи. Інформація про виставки та проведені масові заходи висвітлювалася на сайті університету, вебсторінці бібліотеки та в соціальних мережах «Фейсбук» та «Instagram».

Бібліотека ХКТЕІ

Упродовж року бібліотека експонувала 45 тематичних виставок. На жаль, не було підготовлено жодної віртуальної виставки. Тематика виставок різнопланова: «Кооперація України: взаємодопомога та демократія»; «Шлях до НЕЗАЛЕЖНОСТІ», «Україна – наш рідний край»; «Україна – нація Героїв»; «Менеджмент – основа сучасного бізнесу»; «Комп'ютерний геній»; «Права. Гарантії. Захист»; «Мово рідна, слово рідне»; «Україна – країна нескорених»; «Різдвяні свята в Україні»; «Єдина країна – єдиний народ»; «Небесна сотня України»; «Красознавчі видання Хмельниччини»; «Агресія росії проти України»; «Наша рідна мова – українська»; «Поезія – це сповідь душі»; «Тарас Шевченко у серці моїм»; «Чистота нашої землі – у наших руках»; «Дзвони Чорнобиля»; «Сучасний банкір»; «Великдень в Україні: звичаї та обряди»; «Конституція – твої права і обов'язки» та інші.

Впродовж року організовувалися виховні години у дистанційному форматі.

У бібліотеці продовжено цикл заходів «Зустріч зблизька», на яких студентів знайомили з яскравими, патріотичними особистостями, котрі прославилися своїми досягненнями та є прикладом вірного служіння державній ідеї, професійному вибору. За звітний період відбулися зустрічі з:

- Іриною Майтко – підприємцею в пекарсько-кондитерській галузі, волонтеркою, засновницею відомої кондитерської студії та торгової марки «Майтко», авторкою унікального рецепту короваю Поділля;
- Михайлом Цимбалюком – воїном ЗСУ, бойовим медиком, письменником, членом Національної спілки письменників України, журналістом;
- Богданом Паламарчуком – підприємцем, ветераном ЗСУ, волонтером,

викладачем ХКТЕІ;

- Світланою Воробйовою – керівницею кредитної спілки «Хмельницьке кредитне товариство» та її помічником – юристом Миколою Єгоровим;
- Сергієм Пантюком – письменником, перекладачем, редактором, журналістом, видавцем, військовим ЗСУ і громадським діячем;
- Тетяною Шептицькою – кандидаткою філологічних наук, заступницею генерального директора з наукової роботи Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили», волонтеркою й координаторкою культурно-мистецьких заходів у межах проекту «Безкоштовні курси української мови»;
- Віталієм Міхалевським – науковцем, головою Хмельницького обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта», головою Хмельницької обласної організації Національної спілки письменників України, доцентом Хмельницького національного університету, поетом;

Проведено:

- презентацію літературно-публіцистичного альманаху «Південний Буг» (у межах літературного марафону «Слово єднає – перемогу наближає»), який вмістив твори письменників Хмельниччини та України про сучасні події, передовсім про російсько-українську війну;
- зустріч-презентацію серії видань українського письменника, поета, драматурга, публіциста, редактора та видавця Ігоря Гургули (представлені історичні романи «Вершник Воли» (про Євгена Коновальця) та «Мливо» (про Андрія Мельника), а також книги, присвячені російсько-українській війні («Час неляканих чорноземів», «Сосапа»));
- зустріч з офіцерами ЗСУ – Віктором Март'яновим та Володимиром Авузяком; екскурсію до кредитної спілки «Хмельницьке кредитне товариство» як фінансова установа, заснована на кооперативних засадах» (до року кооперації і Всесвітнього тижня грошей);
- гостьову лекцію «Петро Болбочан і Микола Удовиченко – борці за українську державність». Лектори – заступник начальника архівного відділу Хмельницької міської ради Ірина Кравець та історик, краєзнавець, педагог, полковник Українського козацтва, кандидат історичних наук Валерій Кундельський (до Дня Героїв України);
- зустріч з головою Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України Віктором Адамським. Тема лекції – актуальна проблема публікаційної діяльності дослідників Поділля-Хмельниччини в умовах викликів, спричинених російсько-українською війною (до Всеукраїнського дня краєзнавства);
- зустріч із письменниками Хмельниччини: Віталієм Міхалевським, Йосипом Ненцінським, Петром Малішем, Михайлом Цимбалюком, Степаном Шкапієм (з нагоди 45-річчя створення обласної організації Національної спілки письменників України);
- зустріч з подільською письменницею, членкинею Національної спілки письменників України Ольгою Ткач, до Дня української писемності та мови;
- історичні уроки: «Голодомор 1932-1933 років в Україні» (до Дня вшанування пам'яті жертв голодоморів); «Чорнобиль – скорбота пам'яті людської» (до Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС).

Упродовж року проводилися «Флешбуки» – презентації книг за спеціальностями викладачів інституту. Відбувалися заходи щодо популяризації сучасної літератури –

презентації книг студентами та обговорення вражень від прочитаного.

Бібліотека К-ПНУ

Працівники бібліотеки приділяли увагу не лише інформаційному напряму діяльності, забезпечуючи підтримку освітнього процесу та сприяючи вирішенню актуальних завдань навчання і розвитку, а й активно долучалися до формування ціннісних орієнтирів користувачів, розвитку інтелектуального й культурного середовища, створення умов для виховання патріотичних, духовно-моральних, культурних, естетичних та інших соціально значущих якостей особистості.

Бібліотекарі різноплановими заходами відзначили ювілейні дати науковців університету:

- 55-річчя від дня народження В. Гуцала;
- 65-річчя від дня народження Л. Марчук;
- 70-річчя від дня народження В. Лабунця, І. Прокоф'єва;
- 75-річчя від дня народження Ю. Теплінського;
- 80-річчя від дня народження С. Абрамовича;
- 95-річчя від дня народження І. Винокура;
- 100-річчя від дня народження Б. Ліпмана.

Підготували заходи до актуальних та державних свят:

- Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні;
- Дня Гідності та Свободи;
- Дня Незалежності України та Дня Конституції;
- Комплекс заходів до Дня захисника України, Дня Українського козацтва;
- Дня пам'яті жертв голодоморів;
- Міжнародного дня рідної мови;
- Дня української писемності та мови та ін.

Фахівці бібліотеки у своїй діяльності широко висвітлювали тему збройної агресії російської федерації проти України, популяризували приклади мужності й героїзму захисників і захисниць України, вшановували пам'ять полеглих воїнів, а також організовували та проводили соціокультурні заходи з нагоди Дня захисників і захисниць України, Дня Збройних Сил України та Дня українського козацтва.

Проведено:

- презентації книжкових експозицій:
- «Війні немає забуття»
- «Нескорені!»
- «Стоїть в скорботі мати-Україна»
- «Козацька слава України»
- «Герої серед нас»
- «Війна за незалежність»;
- відеочитання «Ти знаєш, що ти – Людина» (до 90-річчя від дня народження Василя Симоненка);
- мистецьку годину Чарівний світ Катерини Білокур (до 125-річчя від дня народження художниці);
- арт-годину «Презентація вишитих робіт Галини Гайшук до Всесвітнього дня вишиванки»;
- зустріч з поетом і письменником Сергієм Пантюком та поеткою Тетяною Шептицькою «Сонце слова на двох: свято Слова і Духу»;
- вечір-реквієм «Україна – територія гідності та свободи»;

- зустріч з художником М. Панасюком «Мистецтво як місток між минулим і майбутнім»;
- тематичну зустріч «Академічна доброчесність – запорука успішного навчання» (до Міжнародного дня академічної доброчесності);
- педагогічні читання «Використання спадщини Василя Сухомлинського у підготовці вчителя НУШ»;
- тематичну презентацію «Академічна доброчесність – вимога сучасності»;
- літературний вечір «За все, що маю, дякую тобі» (до Дня матері);
- літературно-мистецьку композицію «Легенда української поезії» (до 95-річчя від дня народження Ліни Костенко);
- зустріч із художниками-ілюстраторами дитячої книги Оксаною Кліщ та Ангеліною Кіселюк.

Проведено бібліографічні огляди:

- «Митець багатогранного таланту (до 130-річчя від дня народження М. Рильського);

Майстер української драми» (до 180-річчя від дня народження І. Карпенка-Карого);

- «Світ пригод Марка Твена» (до 190-річчя від дня народження).
- Вшанування пам'яті славетного українця – поета, письменника, художника, громадського діяча Тараса Григоровича Шевченка відбулося низкою заходів, проведено:
- бібліографічний огляд «Тарас Шевченко – провісник долі України»;

Підготовлено:

- традиційні книжко-ілюстративні виставки: «Тарас Шевченко – український поет, художник, мислитель», «Крилате слово Кобзаря»;
- інформаційну годину «Шевченкове слово вічно живе».

До Дня Героїв Небесної Сотні бібліотекарами організовано книжкові виставки «Небесна Сотня. Герої нашого часу», «Ціна Свободи» та «Небесна Сотня: Герої не вмирають...».

Державні свята День Конституції, День Незалежності України були представлені у підрозділах бібліотеки низкою книжкових експозицій:

- «Конституція України із глибини віків до сьогодні»;
- «Конституція – правовий фундамент державності»;
- «Моя земля – це незалежна Україна»;
- «Хай квітне щаслива моя Україна».

Щороку в четверту суботу листопада Україна вшановує пам'ять жертв Голодомору 1932–1933 років і масового штучного голоду 1921–1923 і 1946–1947 років. Росія, в умовах повномасштабної війни, знову вчиняє геноцидні дії проти українців. Наш обов'язок – зберегти пам'ять про заморених голодом, розстріляних, закатованих мільйони невинних людей. Працівники бібліотеки представили тематичні виставки «Скорботна пам'ять України», «Голодомор – трагедія українського народу», «Голодомор... Чорна книга України» та віртуальну виставку «Трагічна сторінка нашої історії».

Бібліотекарі продовжували популяризувати українську мову, мовознавство, літературознавство, поезію, прозу. У книгозбірні впродовж року організовувалися заходи до відзначення Міжнародного дня рідної мови, Дня української писемності та мови, Дня поезії тощо.

Популяризували рідну мову через організацію: книжкових виставок: «Рідна мова – духовне багатство народу», «Читаємо українське», «Поезія – краса життя земного», «Мова – ознака нації», «Бринить – співає наша мова, чарує, тішить і п'янить»;

віртуальної виставки «І там, де звучить рідна мова, живе український народ» та бібліографічного огляду: «Душа народу бринить у слові»; щоквартальних оглядів «Письменники-ювіляри», підготовлених інформаційно-бібліографічним відділом.

Інформацію про просвітницькі заходи можна переглянути на сайті бібліотеки.

У 2025 році продовжили роботу над проектом «Бібліотерапія». Бібліотерапія – це психологічна допомога, зняття стресу і лікування людей, в основі якого лежить читання ними книжок, які сповнені глибокої віри в життя, пробуджують оптимізм, відволікають від навколишніх проблем, сумних думок та важких переживань. Це метод психотерапії, що використовує літературу як одну з форм лікування словом.

Бібліотекарі університетської книгозбірні активно працювали над поширенням досвіду бібліотерапії. Зокрема, 21 листопада 2025 року, у знаковий День Свободи і Гідності, стіни Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка наповнилися особливою енергетикою, приймаючи у себе поета, прозаїка, перекладача, видавця, військовослужбовця ЗСУ та колишнього студента вишу Сергія Пантюка та його дружину, дослідницю, журналістку, громадську діячку, талановиту поетку Тетяну Шептицьку. Вони привезли до Alma mater свої книги для дітей та дорослих, свою поезію, натхнення та щире бажання поспілкуватися із земляками.

Окремою подією стали читання творів Тетяни Шептицької, яка представила свої збірки «Вишне й нове» та «П'яні персики». Її поезія додала зустрічі особливої соціально-направленої та філософської глибини, гармонійно доповнивши більш ліричні, жартівливі чи життєствердні рядки Сергія.

Важливим акцентом стала розмова про війну, що є невід'ємною частиною сучасного українського контексту. Відповідаючи на питання слухачів про роль поета на війні, автор стримано розповів про те, як народжується і записується поезія під кулями. Аудиторія була захоплена відвертістю та глибиною думок. Зустріч із цим творчим і харизматичним дуєтом стала не просто поетичними читаннями, а уроком любові, гідності та громадянської позиції, ідеально вписавшись у дух Дня Свободи.

Упродовж звітнього року в бібліотеці розроблено 113 тематичних виставок (експонували 2564 документи), з них: 27 віртуальних (експоновано документів – 605) та 29 постійнодіючих, на кожному з яких оформлено паспорти, проведено 12 масових заходів (відвідало 1285 користувачів) та створено 29 бібліографічних оглядів.

Для студентів різних курсів та школярів міста і району проведено 15 екскурсій по підрозділах бібліотеки та фонду центрального абонементу. Усі структурні підрозділи бібліотеки створили презентації відділів та оновили інформацію на вебсайті книгозбірні.

Оновлено асортимент і продовжував функціонувати «Буккросинг» на центральному абонементі та в читальному залі педагогічного факультету. За допомогою цієї форми популяризації літератури здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники та співробітники університету мали змогу обмінюватися власними книгами.

НБ ЗВО «ПДУ»

Впродовж року соціокультурна робота бібліотеки спрямовувалася на національно-патріотичне, інтелектуально-духовне, громадсько-правове, екологічне, моральне, естетичне виховання та утвердження здорового способу життя.

Працівники бібліотеки підтримували зв'язки з викладачами університету, науковцями інших навчальних закладів міста, міськими осередками національних творчих спілок, музеями, культурними установами, громадськими організаціями міста. На допомогу навчальному і виховному процесам у бібліотеці було оформлено 25 книжкових виставок (з них 3 – віртуальні).

Працівники книгозбірні брали участь у заходах університету, серед яких круглі

столи, засідання студентського наукового гуртка, просвітницькі зустрічі з громадськими діячами і відомими людьми міста, благодійні акції, книжкові виставки тощо.

За рік підготовлено та проведено:

- пізнавальну екскурсію для студентів-першокурсників (до Всеукраїнського дня бібліотек «Бібліотека – джерело знань»);
- годину поезії «Ліна Костенко: 19 березня легендарна і неперевершена українська поетеса святкує славний ювілей»;
- презентацію бібліографічного видання «Лев Платонович Смиренко: до 170-річчя від дня народження вченого-помолога»;
- лекцію-екскурсію для першокурсників «Інформаційні ресурси в освітньому процесі Університету»;
- презентацію книжкової виставки-портрету до дня народження Лесі Українки «Довго щирими сими словами до людей промовлятиму я...»;
- виставку-портрет до вшанування дня народження Тараса Шевченка «Незгасне світло Кобзаря»;
- тематичну експозицію, присвячену вшануванню пам'яті Героїв Небесної Сотні. «День Героїв Небесної Сотні Кам'янецьчини»;
- круглий стіл «Розвиток бібліотек: реалії та перспективи»;
- тематичну книжкову виставку до Дня рідної мови «Мова. Ідентичність. Свобода».

Проведено засідання студентського наукового гуртка історичної книги «Артефакт», створеного спільно з кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін, який об'єднує істориків, бібліотекарів, студентів, людей, які цікавляться історією держави та рідного краю.

У звітному році продовжував працювати літературний клуб «Ліра», метою якого є ознайомлення студентської молоді із талановитими, цікавими людьми, визначними особистостями Поділля та їхніми творчими здобутками.

НБ ХНУ

В умовах повномасштабної війни та суспільних викликів особливого значення набула робота, спрямована на утвердження національної свідомості, патріотизму й громадянської відповідальності студентської молоді, виховання її в дусі українських і загальноєвропейських цінностей. Молодь залучалася до активної участі в заходах бібліотеки та її культурно-просвітницьких ініціатив.

До Дня вшанування захисників Донецького аеропорту бібліотека спільно зі студентами 1-3 курсів факультету міжнародних відносин підготували відеоролик у форматі відеочитання вірша «Кіборг», присвяченого мужності та незламності українських захисників (авторка вірша – Галина Онацька, збірка «Спиніть війну»).

До Дня пам'яті Героїв Крут (29 січня) підготовлено низку соціокультурних заходів:

- відеоролик «Пам'яті Героїв Крут», створений спільно зі студентами 2-4 курсів факультету міжнародних відносин і права;
- презентацію книжкової виставки «На віки молоді Герої Крут!» (чит. зал, 7-й пов.);
- годину пам'яті «Нема любові понад ту, що окропила кров'ю Крути...».

До Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні (20 лютого) створено відеопрезентацію книжкової виставки «Небесна Сотня – Пам'ять та Шана!», проведено соціокультурний захід «Герої Небесної Сотні Хмельниччини».

До річниці повномасштабного вторгнення російських окупантів в Україну презентовано книжкову виставку «Вистояли – переможемо!» та проведено урок

патріотичного виховання «Волонтери – люди доброї волі».

На відзначення Шевченківських днів книгозбірнею підготовлено та експоновано книжково-ілюстративні виставки «На вічному шляху до Кобзаря», «Єднаймо душі словом Кобзаря», а також віртуальну виставку «Т.Г. Шевченко – велет духу народного»; створено відеопрезентацію видань «Кобзаря» з фонду книгозбірні (видання з 1961 по 2011 рр.), зокрема примірників, ілюстрованих відомими українськими митцями – художницею Софією Караффою-Корбут (2011) та графіком Василем Касіяном (1998).

У межах відзначення Шевченківських днів 13 березня на платформі ZOOM проведено літературно-мистецьку годину «Шевченко і Поділля» за участю студентів гуманітарно-педагогічного факультету. У виконанні студентів прозвучали шевченківські вірші «Я не нездужаю, нівроку», «Меж скалами, неначе злодій» та зворушлива пісня «Зійшла зоря ізвечора, да й не назорилася...», що надало атмосфері заходу теплоти та натхненності.

На виконання умови від Фонду «Жива сучасна бібліотека – БФ Бібліотечна країна» при даруванні бібліотеці книг «Давньоєгипетська література в українських перекладах» та «Омелян Пріцак: повернення до України» проведено промоподію із запрошенням викладачів, студентів, науковців та надано фотозвіт про проведений захід на сторінці соціальної мережі «Фейсбук» та на сайтах бібліотеки і університету.

До Всесвітнього дня поезії в науковій бібліотеці відбулася творча зустріч з українськими поетами «Поезія – це голос душі». Серед почесних гостей заходу: Віталій Міхалевський – поет і публіцист, член Національної спілки письменників і Національної спілки журналістів України, голова ХОО Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т.Г. Шевченка, автор, упорядник-редактор художньо-мистецького альманаху «Слово єднає» та художнього-публіцистичного альманаху ХНУ «Думки творчий злет»; В'ячеслав Романовський – член Національної спілки письменників і Національної спілки журналістів України, голова творчої асоціації літераторів «Слобожанщина» (м. Харків), лауреат муніципальної літературної премії ім. Олександра Олеся та всеукраїнських літературних премій ім. Василя Мисика і Михайла Чабанівського; Микола Лук'янчук – канд. техн. наук, доцент кафедри галузевого машинобудування та агроінженерії ХНУ.

До річниці трагедії на Чорнобильській АЕС бібліотека презентувала книжкову виставку «Чорні крила» та провела урок пам'яті «Чорнобиль – наша пам'ять, наш біль».

Вже кілька років поспіль книгозбірня разом зі своїми читачами долучається до ініціатив Українського інституту книги та бере активну участь у Національному тижні читання поезії. У 2025 році темою Тижня стали «Пісні тисячі голосів», а гаслом – слова Сергія Жадана про поезію: «З чого все почалося? Вона заговорила про мужність і зброю. В неї навіть не голос – в неї багатоголосся». Активну участь у Національному тижні читання поезії взяли здобувачі вищої освіти. Протягом тижня користувачі бібліотеки – студенти та викладачі – читали вірші подільських поетів: Володимира Олійника «Моя батьківщина» зі збірки «Небесний Ключ Білих Лелек», Любові Сердуніч «У час, коли ворог зачав із нами війну...» з поетичної збірки «Зайдам – зась!», Михайла Цимбалюка «Ми зовсім не втомились од війни» зі збірки «Синдром відкладеного життя», Віталія Міхалевського «По колу рухається все» зі збірки «Місце під сонцем».

До Міжнародного дня пам'яток і визначних місць для студентської молоді ХНУ в бібліотеці відбулися краєзнавчі години «Пам'ятники міста Хмельницького». Яскравим завершенням зустрічей стала інтерактивна гра на платформі Kahoot, яка захопила студентів із перших хвилин. Вони активно відповідали на питання за темою заходу, демонструючи свою уважність та зацікавленість історією рідного міста. Захід проводився двічі.

Напередодні Всесвітнього дня книги і авторського права, відбулася зустріч із

Сергієм Єсюніним – к.іст.наук, дослідником історії, архітектури та культури міста Хмельницького та Поділля, провідним науковим співробітником Хмельницького обласного краєзнавчого музею. Краєзнавець і письменник презентував нове авторське видання «Хмельниччина: минуле, що дивує», де зібрані краєзнавчі нариси з історії Поділля та південно-східної Волині (тепер територія Хмельницької області).

Наукова бібліотека взяла участь у ХІХ обласному форумі «Книжкова весна на Хмельниччині», приуроченому до Всесвітнього дня книги та авторського права та у Тижні книги Хмельниччини, що відбувся в межах форуму, зокрема у:

- круглому столі (онлайн, 16 квітня);
- презентації анованого каталогу «Книга Хмельниччини – 2024» (17 квітня);
- підведенні підсумків обласного анкетування «Краща книга Хмельниччини»;
- обласному анкетуванні (дослідженні) «Краща книга Хмельниччини – 2024», яке проводила Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека.
- Бібліотека долучилася до заходів, які проводила ХОУНБ та провела свої заходи:
- презентацію книжкової виставки «Університетські горизонти: виставка видань викладачів»;
- тематико-інформаційний захід «Книжковий всесвіт викладачів ХНУ»;
- бібліотечний квест для першокурсників «Знайди книгу».

Користувалися популярністю краєзнавчі години «Історія Хмельницького національного університету. Як все починалось...», які пройшли в книгозбірні в межах святкування Дня університету впродовж року чотири рази.

У межах святкування Дня міста Хмельницького в бібліотеці відбулася зустріч студентів із відомими українськими письменниками, учасниками Х ювілейного літературного фестивалю «Слово єднає!», який згуртував поціновувачів і творців українського літературного слова.

До 594-ї річниці першої писемної згадки про місто Хмельницький в бібліотеці відбулася віртуальна екскурсія «Хмельницький – подорож у минуле» у межах вивчення дисциплін «Організація туристичної діяльності в Україні» та «Технологія розробки турів». На підтримку заходу була презентована тематична виставка «Хмельниччина-дивокрай», завдяки якій кожен міг ознайомитися з літературними джерелами та скористатися ними під час навчання.

До Дня Європи відбулася віртуальна подорож «Венеція – унікальне місто Європи». Віртуальна екскурсія викликала жвавий інтерес серед молоді та заохотила їх поділитися своїми враженнями.

З нагоди Дня Європи бібліотека взяла участь у 10-му, ювілейному, Всеукраїнському онлайн-студентському інтелектуальному турнірі на тему «Євроформат: сила у різноманітті», який об'єднав молодь України навколо європейських цінностей. Турнір організовано Харківською ДНБ імені В. Г. Короленка у партнерстві з НБ Київського національного університету культури і мистецтв та за підтримки Харківського обласного відділення УБА. Наукова бібліотека ХНУ долучилася до заходу як співорганізатор. Захід об'єднав 21 команду (163 гравці) з різних регіонів України задля популяризації європейських цінностей, знань та культури. За результатами гри команда ХНУ увійшла у десятку переможців. Учасники команди отримали дипломи та сертифікати За активну участь та вагомий внесок в організацію інтелектуального студентського онлайн-турніру «Євроформат: сила у різноманітті» головна бібліотекарка НБ ХНУ Баланюк Тетяна отримала подяку.

Двічі у науковій бібліотеці ХНУ пройшли просвітницькі заходи на тему «Стрес-менеджмент».

«Адаптація без стресу – це можливо!» – під таким гаслом в бібліотеці для

студентів перших курсів пройшли тренінги: «Адаптація першокурсників до навчального процесу» та «Згуртування студентських колективів». У підтримку заходів представлена розгорнута тематична виставка «Стрес-менеджмент».

Одним із дієвих способів подолання тривожності у студентів є арттерапія, зокрема в бібліотеці здобувачі вищої освіти долучалися до творчих занять, майстер-класів, зустрічей, під час яких ділилися своїми почуттями та думками, розкривали творчі здібності, навчалися долати життєві труднощі. Напередодні Великодня в бібліотеці відбувся майстер-клас з писанкарства «Писанкові фарби», організований кафедрою технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва спільно з працівниками наукової бібліотеки. У межах заходу наукова бібліотека презентувала книжково-ілюстративну тематичну виставку «Чарівний світ писанки». Матеріали виставки – художньо оформлені книги, альбоми, періодичні видання з ілюстраціями традиційних українських орнаментів, зразками подільських писанок та інструкціями щодо техніки їхнього розпису – якнайкраще доповнили атмосферу заходу.

Працівники бібліотеки долучилися до великоднього флешмобу «Вільна писанка» до світлого свята Великодня, оголошеного Молодіжною секцією Української бібліотечної асоціації.

Тричі в науковій бібліотеці проходили майстер-класи із виготовлення ляльок-мотанок – давніх українських оберегів, які в умовах війни набули особливого символізму. Організатори заходу: наукова бібліотека ХНУ спільно зі студентською радою факультетів за підтримки громадської організації «Центр реабілітації та відновлення» (керівниця Олена Покотило). Під час подій працівниками книгозбірні презентовано тематичну книжково-ілюстративну виставку «Лялька-мотанка», яка ознайомила з історією, символікою та значенням ляльки-мотанки в українській культурі.

До Дня вишиванки бібліотека підготувала та провела заходи:

- соціокультурний захід «Вишиванка – душа українського народу»;
- тематичну книжково-ілюстративну виставку «Любов'ю квітнуть вишиванки»;
- у межах програми «Моя мала Батьківщина» в селищі Чорний Острів відбулося виїзне засідання клубу «Ми – українці», в якому взяли участь студенти ХНУ. Про символіку вишиванки як вияв віри, надії й любові розповіла завідувачка ВЗФ книгозбірні Світлана Диха.

Напередодні Міжнародного дня сім'ї в науковій бібліотеці відбулася народознавча година «Родинні традиції українського народу». На інформаційну підтримку заходу експоновано тематичну книжкову виставку «Традиції українського народу» та розгорнуту виставку «Кожна родина – зернина України».

У межах відзначення Дня науки в Україні в бібліотеці відбувся пізнавальний захід «Українські винахідники». Учасники заходу мали змогу більше дізнатися про внесок українських вчених у розвиток світової науки і техніки, зокрема, Ігоря Сікорського, Володимира Вернадського, Івана Пулюя, Євгена та Бориса Патонів, Сергія Корольова, Йосипа Тимченка, В'ячеслава Петрова, Федора Піроцького, теоретичні розробки та винаходи яких стали поштовхом для подальшого розвитку техніки, нових технологій та наукових досліджень у різних галузях науки. У межах заходу презентовано тематичну книжкову виставку «Винахідники України».

16 червня в науковій бібліотеці відбулася пізнавальна екскурсія для школярів Хмельницької початкової школи №4 «Подорож до країни знань». Під час екскурсії школярі відвідали абонемент художньої літератури, читальні зали, дізналися, як працює бібліотека вишу і навіть трохи уявили себе справжніми студентами! Цікаві запитання, справжнє захоплення і море вражень – таким виявилось знайомство з університетською книгозбірнею юних допитливих гостей.

До Міжнародного дня краси проведено годину цікавих повідомлень «Мода і люди. Коко Шанель». Захід відбувся двічі для студентів в межах вивчення вибіркової дисципліни «Моделювання та макетування одягу».

22 вересня книгозбірня взяла участь у проведенні англomовного навчального квесту для студентів першокурсників.

До Міжнародного дня перекладача у книгозбірні пройшла година цікавих повідомлень «Видатні українські перекладачі». Захід організовано в межах вивчення дисципліни «Практика перекладу». У підтримку заходу презентовано тематичну виставку «Українські перекладачі», на якій студенти ознайомилися з літературою, що стане у пригоді під час навчання.

До Дня художника відбулася мистецька година «Українські іконописці: Микола Ге та Микола Бідняк». Захід відбувся в межах вивчення дисципліни «Історія мистецтв. Живопис».

27 жовтня працівники бібліотеки долучилися до написання Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності. Тема радіодиктанту 2025 року – «Треба жити».

Бібліотекарі взяли участь у проведенні лекції-тренінгу «Підготовка молоді до подружнього життя».

3 листопада в бібліотеці відбулася літературно-мистецька година «Сергій Жадан – діджей української прози». Захід відвідали здобувачі вищої освіти факультету міжнародних відносин і права.

До Дня Гідності та Свободи у книгозбірні проведено годину пам'яті «Майдан. Розстріляні мрії» для студентів ФІТА. На підтримку заходу розгорнуто тематичну книжково-ілюстративну виставку «Від революції Свободи до революції Гідності», яка містила навчальні, публіцистичні та художні матеріали.

«Григорій Сковорода – символ мудрості української землі» – під такою назвою в книгозбірні пройшла літературна година для студентів факультету міжнародних відносин і права. Студенти не лише поповнили знання про одного з найбільших мислителів ХУІІІ ст., але й самі зачитували його відомі афоризми, які відображають мудрість і глибоке розуміння людської природи, моральних цінностей та сенсу життя. Увагу присутніх привернула книжкова виставка, на якій, окрім творів Г. Сковороди, експонувалися нові публікації, що висвітлюють його філософські погляди в сучасному контексті та відкривають нові грані розуміння спадщини мислителя.

Усі масові та інформаційні заходи обліковувалися в програмі «УФД. Бібліотека» з використанням програмного модуля «Масові заходи». Загалом за рік проведено 115 інформаційних та соціокультурних заходів. Інформація про події висвітлювалася на вебсайтах бібліотеки та університету і подавалася відповідно до «Положення про сайти Хмельницького національного університету». Загалом на сайти бібліотеки та університету подано 192 інформаційних повідомлення.

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Діяльність бібліотек методичного об'єднання впродовж звітнього року традиційно була спрямована на системне удосконалення інформаційного забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної діяльності закладів вищої освіти. Основна увага приділялася підвищенню якості бібліотечно-інформаційного обслуговування, розвитку інформаційної культури користувачів, формуванню навичок ефективного пошуку, аналізу та використання наукової інформації.

Важливим напрямом роботи залишалось бібліографування та популяризація наукового доробку науково-педагогічних працівників, сприяння їхній публікаційній

активності та представленню результатів досліджень у національному й міжнародному науковому просторі. Значна увага приділялася забезпеченню доступу до провідних світових наукових ресурсів, впровадженню та активному використанню наукометричних баз даних, а також поширенню принципів відкритого доступу до наукової інформації.

Загалом діяльність бібліотек методичного об'єднання була зорієнтована на інтеграцію сучасних інформаційних технологій у бібліотечну практику, підтримку освітніх і наукових ініціатив закладів вищої освіти та підвищення ролі бібліотеки як важливого інформаційного та комунікаційного центру академічної спільноти.

Віртуальна довідкова служба функціонувала в НБ ХНУ, бібліотеках К-ПНУ, ХГПА (виконано 612 довідок). Загалом бібліотеками об'єднання надано 25089 довідок (на рівні минулорічного показника), з них виконано у автоматизованому режимі 54,7 %, тематичні довідки становлять 45,2 % від загальної кількості виконаних довідок.

Всі бібліотеки об'єднання продовжували наповнювати краєзнавчу БД «Науковці Хмельниччини». Бібліотеки ХНУ, К-ПНУ, ЗВО «ПДУ», ХУУП мали доступ до WoS, Scopus.

Успішно діяла послуга «Віддалене визначення індексів УДК» (бібліотеки ХНУ та К-ПНУ).

Бібліотека ХГПА

Для студентів 1 курсу (15 груп) проведено 60 годин занять з бібліотечно-інформаційної грамотності (як складової інформаційної культури) – 45 теоретичних і 15 практичних.

Теми теоретичних занять з основ інформаційної культури:

- 1) «Інформація і суспільство»;
- 2) «Бібліотеки, їхня діяльність і довідково-бібліографічний апарат»;
- 3) «Нові інформаційні технології в бібліотеці».

Тема практичного заняття: «Пошук, збір та обробка інформації за допомогою традиційного довідково-бібліографічного апарату бібліотеки ХГПА».

Професорсько-викладацький колектив, студенти інформувалися про нові надходження літератури з різних галузей знань, педагогічні новації на сторінках щоквартального інформаційного бюлетеня «Нові надходження науково-методичної літератури у фонд бібліотеки» та на вебсайтах бібліотеки і академії. Продовжувався випуск «Інформаційного вісника».

Проводилися комплексні інформаційні заходи — Дні інформації, кафедр, фахівців тощо. Усього проведено 14 заходів.

Працівники книгозбірні продовжували роботу з реферування статей наукового видання ХГПА «Педагогічний дискурс» та надсилали до Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. Сухомлинського та Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.

Впродовж року фахівцями зашифровано 170 документів: наукові праці, дисертації, автореферати, програми та навчально-методичні посібники викладачів академії.

Надавалися довідки, спрямовані на допомогу в освітній, науково-дослідницькій роботі студентів та викладачів. Загалом надано 720 довідок, з них у автоматизованому режимі виконано 318 довідок. Віртуальною довідковою службою виконано 18 довідок. Студентам надавалися консультації з питань користування бібліотечно-бібліографічним апаратом.

Бібліотека ХУУП

У звітному році діяльність бібліографічного відділу зосереджувалася на

подальшому вдосконаленні використання сучасних інформаційних технологій у процесі довідкового та інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів. Основні зусилля спрямовувалися на підвищення оперативності, повноти та якості надання бібліографічної інформації з урахуванням актуальних інформаційних потреб викладачів і студентів.

Відповідно до покладених завдань пріоритетними функціями бібліографічного відділу стали систематичне наповнення та актуалізація електронних баз даних, ведення традиційної систематичної картотеки статей, підготовка й надання бібліографічних довідок різного рівня складності, а також надання консультаційних послуг з індексування документів за УДК для науково-педагогічних працівників і здобувачів освіти.

Робота відділу сприяла ефективному інформаційному забезпеченню освітнього процесу та наукової діяльності, а також підвищенню рівня інформаційної культури користувачів бібліотеки.

За звітний рік виконано 470 бібліографічних довідок, а це на 45 більше від минулорічного показника. Кількість виконаних тематичних довідок становить 91,4 % від загальної кількості. У автоматизованому режимі виконано усього 8 довідок. На запити викладачів склалися списки літератури, здійснювалося оформлення посилань до наукових публікацій відповідно до міжнародних стилів цитувань та чинного ДСТУ 8302:2015. Впродовж року аналітично опрацьовано 2 комплекти газет та 88 примірників журналів.

На сайті університету у рубриці «Нові надходження» щомісяця розміщувалися списки нових надходжень.

За рік бібліотекою проведено 2 Дні інформації.

Для студентів першого курсу факультету управління та економіки у межах «Місячника першокурсника» проведено бібліотечні уроки «Бібліотека – інформаційний ресурс університету», на яких студенти ознайомилися з інформацією щодо основних розділів УДК; дізналися, як влаштований систематичний і алфавітний каталоги та як ними користуватись; про каталожні роздільники; бібліотечний шифр на каталожних картках, за якими можна відшукати книгу на полиці; про призначення каталожних карток, які дають інформацію про автора і назву, місце, рік видання; як підібрати літературу за темою; як користуватись ЕК.

Здійснювалося індивідуальне інформування в режимі ВРІ і ДОК. Упродовж року зареєстровано 3 абоненти (3 теми) в системі ВРІ, 1 абонент (1 тема) в системі ДОК.

У бібліотеці продовжував функціонувати Інформаційний центр ЄС.

Бібліотека ХКТЕІ

Працівниками бібліотеки надано 2630 довідок (на 2,5 % більше минулорічного показника). Викладачам та студентам надавалася допомога у складанні списків літератури до наукових праць, рефератів, курсових, дипломних робіт.

Інформацію про нові надходження користувачі отримували з інформаційних поточних списків «Бюлетенів нових надходжень», що вже традиційно видаються щоквартально і розсилаються через e-mail на всі кафедри та підрозділи інституту.

На замовлення кафедр та окремих науковців працівниками бібліотеки готувалися тематичні списки, кураторам на електронну пошту надсилювалися тематичні списки відповідно до плану навчально-виховної роботи.

Надавалася допомога з індексації наукових робіт користувачів бібліотеки, усього засистематизовано 57 документів.

Бібліотека К-ПНУ

Інформаційно-бібліографічна робота здійснювалася на засадах диференційованого підходу з урахуванням різних категорій користувачів, при цьому застосовувалися індивідуальні, групові та масові форми бібліотечно-інформаційного обслуговування. Зміст і тематика інформаційного інформування формувалися відповідно до освітньої та наукової специфіки університету, а також з урахуванням актуальних інформаційних потреб науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти й інших співробітників закладу.

Такий підхід забезпечив цілеспрямованість, адресність і ефективність інформаційно-бібліографічного супроводу освітнього процесу та науково-дослідної діяльності університету.

Фахівці бібліотеки займалися впровадженням та популяризацією принципів академічної доброчесності. Проведено 2 заходи: тематична презентація «Академічна доброчесність – вимога часу» та година спілкування «Академічна доброчесність – запорука успішного навчання»; підготовлено бібліографічні огляди законодавчих актів «Інформаційна сторінка про академічну доброчесність» та «Академічна доброчесність здобувачам вищої освіти»; інформаційні години «Академічна доброчесність» (заходи можна переглянути на сайті бібліотеки в однойменній рубриці).

Для студентів 1-го курсу усіх факультетів проведені оглядові екскурсії, під час яких відбулося ознайомлення першокурсників з історією та структурою бібліотеки, її фондами, довідково-бібліографічним апаратом та правилами користування каталогами, картотеками й електронними ресурсами.

Впродовж року створювалися інформаційні та рекомендаційні списки літератури, дайджести, організовувалося групове інформування студентів, користувачам надавалися бібліографічні довідки. Усього підрозділами бібліотеки підготовлено 29 оглядів (частина розміщена на сайті бібліотеки).

Поширеними формами інформування були Дні кафедр, дипломників, фахівців, інформації – загалом проведено 43, інформаційні огляди нових надходжень літератури.

Індивідуальне інформування здійснювалося в режимі ВРІ і ДОК. Упродовж 2025 року зареєстровано у всіх бібліотечних підрозділах 293 абоненти (308 тем) в системі ВРІ, 56 абонентів (70 тем) в системі ДОК. Інформування користувачів здійснювалося під час проведення просвітницьких заходів, демонстрування книжкових виставок, на сайті бібліотеки та університету (електронний варіант газети «Студентський меридіан»); групове – під час проведення днів кафедри, оглядів літератури в студентських групах, проведення екскурсій тощо.

Одним з основних видів роботи бібліотеки є надання бібліографічних довідок. Всього за рік надано 4281 довідку: із них 2093 тематичні (1772 довідки – у автоматизованому режимі); за таблицями УДК заіндексовано документів – 1772 (920 інформаційно-бібліографічним відділом, 852 – відділом комплектування і наукової обробки документів). Під час виконання довідок проводилися консультації, бесіди, заняття зі студентами з користування довідковим апаратом.

Успішно діяла послуга «Віддалене (в онлайн-режимі) визначення індексів УДК і ББК». Всього протягом 2025 року визначено 642 індекси.

Вид бібліографічної роботи	2025 р.	2024 р.	2023 р.
Загалом виконано довідок	4281	4422	3531
тематичних довідок	2093	2088	2128
довідки у автоматизованому режимі	1285	1375	1564

заіндексовано документів за таблицями УДК	1772	2334	3387
---	------	------	------

За рік складено бібліографічні покажчики:

1. Календар знаменних і пам'ятних дат Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2026 рік : довідкове видання / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук ; редкол.: Н. В. Бахмат (гол. ред.), Л. В. Климчук (відп. ред.), С. П. Миронова та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. – Вип. 17.– (Електронний варіант).

2. Книжкова колекція Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України при Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка : наук.-доп. бібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. Гайшук, Л. Климчук ; редкол.: С. Копилов (голова) та ін.]. – Кам'янець-Поділ., 2024. – (Серія: Хмельниччина краєзнавча ; вип. 9(11)). – (Електронний варіант).

3. Семен Дмитрович Абрамович (до80-річчя від дня народження): біобібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук]. – Кам'янець-Подільський : Друкарня «Рута», 2025. – 96 с. – (Серія: Постаті в освіті і науці ; вип. 34).

Проводилася робота над покажчиком «Матеріали і тези Подільських історико-краєзнавчих конференцій (1965–2023) : покажч. змісту». – (Серія: Хмельниччина краєзнавча ; вип. 10(12)).

Усі покажчики розміщено на сайті бібліотеки.

Продовжувалася співпраця з Державною науково-педагогічною бібліотекою імені В. О. Сухомлинського. Згідно з угодою про інформаційну співпрацю підготовлено і надіслано реферати наукових статей викладачів університету для оприлюднення їх у загальнодержавній електронній базі даних «Україніка наукова» та на сайті ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

Працівники інформаційно-бібліографічного відділу надавали консультації користувачам щодо правил бібліографічного опису, здійснювали бібліографічне редагування списків літератури до дипломних, магістерських, бакалаврських робіт, рефератів тощо.

НБ ЗВО «ПДУ»

Впродовж року користувачам бібліотеки надавались тематичні, фактографічні, адресні та інші довідки. Загалом бібліотекою надано 9711 довідок (на 10 % більше, ніж минулого року). Надсилалась інформація 7 абонентам (7 тем) в системі ВРІ та 4 в режимі ДОК.

Досліджувались інформаційні надходження бібліотеки і забезпечувалось інформування кафедри університету в системі КНДТ (комплексні науково-дослідні теми) за 9 темами.

Традиційно особлива увага приділялася роботі з користувачами з питань оформлення бібліографії до курсових та дипломних робіт (надавались консультації з якісного складання списків використаної літератури та правильності написання аналітичного опису). Проводилася бібліографічна редакція списків використаних джерел до дисертаційних робіт. Надавалася допомога у визначенні індексів УДК до наукових робіт користувачів. За рік визначено 812 (на рівні показника минулого роком) індексів УДК.

Впродовж звітного року проводилися комплексні заходи: Дні бібліографії, дипломника, спеціаліста, аспіранта – всього 9 (на рівні минулого року). Працівниками

бібліотеки за рік проведено 5 бібліографічних оглядів літератури. На допомогу в написанні дипломних та наукових робіт складалися ретроспективні, тематичні, галузеві, науково-допоміжні бібліографічні покажчики та бібліографічні списки літератури.

Для задоволення потреб як в традиційному, так і в електронному середовищі за звітний період у режимі «запит-відповідь» надавалися усні та письмові довідки, а також складалися поточні, ретроспективні, тематичні, галузеві, бібліографічні, біобібліографічні, науково-допоміжні, рекомендаційні списки та покажчики літератури, надавалися консультації з використання ДБА бібліотеки. Особлива увага приділялась інформаційній підтримці наукових досліджень аспірантів за напрямками їхніх наукових досліджень.

Списки нових надходжень публікувалися в «Інформаційному віснику бібліотеки» (стенд), «Віснику університету» та «Інженері» (університетські газети), «Інформаційному листку» (сайт університету, сторінка бібліотеки). На прохання кураторів груп створювалися рекомендаційні списки літератури.

Зі студентами проводилися заняття з пошуку інформації з використанням традиційних та електронних інформаційних ресурсів. Надавалися індивідуальні та групові консультації з бібліографічного пошуку документів та методики оформлення списків використаної літератури. Для підвищення інформаційної культури користувачів проводилися заняття-бесіди за напрямками:

- основні поняття інформаційно-бібліотечної діяльності;
- принципи роботи з інформаційними ресурсами;
- інформаційні і телекомунікаційні технології, їх роль у сучасному світі;
- електронні ресурси інтернету;
- електронні бібліотечні бази даних.

У звітному році підготовлено 3 біобібліографічні та бібліографічні покажчики:

1. Лев Платонович Симиренко : до 170-річчя від дня народження вченого-помолога : 1855-1920 : біобібліографічний покажчик / упорядник Людмила Посітко. – Кам'янець-Подільський, 2025. – 77 с.
2. «Поет мовчання» Володимир Свідзінський : до 140-річчя від дня народження: 1885-1941 : біобібліографічний покажчик / упорядник Людмила Посітко. – Кам'янець-Подільський, 2025. – 122 с.
3. Фон дисертаційних робіт наукової бібліотеки Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» : науково-допоміжний анований бібліографічний покажчик / уклад. Людмила Посітко ; Закл. вищ. осв. «Подільський державний університет», Наук. бібл. – Кам'янець-Подільський, 2025. – 137 с.

Електронні версії покажчиків розміщені на сторінці Наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ» <https://pdatu.edu.ua/pro-universitytet/bibliografichni-pokazhchiki.html>.

НБ ХНУ

Упродовж року довідково-бібліографічне обслуговування користувачів здійснювалось у бібліотеці автоматизовано – в режимі «Запит – відповідь» з використанням електронних ресурсів, а віддалених користувачів – через онлайн-віртуальну довідкову службу бібліотеки, надавалася допомога читачам при роботі з фондом спецвидів.

За звітний період виконано 7277 довідок, що становить 97% від запланованого. З них: 1481 – тематичні. Тематичні довідки виконувалися на основі електронних ресурсів та інформаційних можливостей бібліотеки з використанням вітчизняних та міжнародних

наукових БД. До «Віртуальної довідки» надійшло 7 запитів, що майже у 5 разів менше, ніж у попередньому році та вдвічі менше від запланованого. Протягом року виконано 7 розширених тематичних довідок на запити викладачів та співробітників (пошук та підбір повнотекстової інформації з використанням фонду бібліотеки, інтернет-ресурсів, наукометричних БД). Для науковців надано 285 довідок та консультацій через електронну пошту та у телефонному режимі (переважно з використанням Viber), більшість з яких стосувалися питань інституційного репозитарію та наукометричних БД. Загалом за 2025 рік надано 2447 консультацій (122 % від запланованого показника).

У автоматизованому режимі здійснювався аналітичний розпис всіх періодичних видань, які передплачує бібліотека, а також наукових збірників. До ЕК додано 2175 аналітичних бібліографічних описів. Проводилося поточне редагування аналітичних записів у зв'язку із відкриттям нових рубрик ЕК та виправлення помилок, а також планові вибіркові перевірки аналітичних описів (відредаговано 900 записів).

В бази даних на сайті бібліотеки занесено 776 бібліографічних описів (без урахування записів з ЕК) та 1734 записи додано працівниками бібліотеки у репозитарій ХНУ.

Продовжувалася робота зі збереження в окремому архіві (розміщений на сервері бібліотеки) інформації з розділу «Новини» сайту університету та відображення її у БД «ХНУ у дзеркалі періодичних видань». Бібліографічні описи внесено в ЕК. Всього за рік збережено 442 публікації.

Відповідно до «Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією РФ проти України» у 2025 році остаточно ліквідовано карткові каталоги та картотеки інформаційно-бібліографічного відділу, які були законсервовані ще до 2010 року (тимчасово залишилися картотеки: Наукові праці викладачів та співробітників ХНУ, ГОСТ, ДСТУ, Прейскуранти).

Бібліотека активно долучається до питань впровадження принципів відкритої науки в університеті. На сайті бібліотеки впродовж року поповнювався новими покликаннями на ресурси України та світу розділ «Наукові ресурси відкритого доступу».

За звітний період сформовано 70 інформаційних списків. Серед них: 7 для виконання розширених тематичних довідок, 7 – для виконання запитів віртуальної довідкової служби, 20 – для інформування абонентів ВРІ, 36 – для рубрики «Науковці Хмельницького національного університету в наукометричних базах даних».

Протягом року здійснювалося інформування 20 абонентів у режимі ВРІ за 12 темами. Абонентам відправлено 90 індивідуальних інформаційних повідомлень. Списки літератури містили інформацію відповідно до тематичних запитів про нові надходження до фондів НБ ХНУ, НБУВ та електронні ресурси, із врахуванням ресурсів міжнародних БД Scopus та Web of Science.

Щомісяця здійснювалось інформаційне обслуговування керівництва університету з проблем вищої освіти. Для 18-ти абонентів ДОК підготовлено 7 повідомлень за 10-ма темами.

За звітний період організовано та проведено 25 комплексних інформаційних масових заходів: лекції та семінари «Академічна доброчесність. Пошук наукової інформації. Академічне письмо» – 19, презентація виставки – 1, День першокурсника – 1, екскурсія університетською книгозбірнею – 1, підготовка до акредитацій кафедр – 3.

Інформаційні масові заходи спрямовувалися на презентацію та рекламу електронних ресурсів та інформаційних можливостей бібліотеки, покращення інформаційної культури користувачів, популяризацію академічної доброчесності.

Для студентів першого курсу проведено День першокурсника, який містив

ознайомлення з роботою структурних підрозділів книгозбірні, інформаційними можливостями та літературою за профілем навчання студентів, презентацію книжкової виставки «На допомогу першокурснику». Для нових читачів проведено виховну годину «Історія Хмельницького національного університету. Як все починалося...», організовано оглядову екскурсію бібліотекою, в ході якої першокурсники дізналися про історію університетської книгозбірні та сучасні можливості бібліотеки.

Для учнів 3-4 класів Хмельницької початкової школи № 4 проведено екскурсію книгозбірнею. Під час заходу школярі дізналися про роль бібліотеки в освітньому та науковому процесах університету, ознайомилися з правилами користування бібліотечними ресурсами, а також із сучасними сервісами й можливостями книгозбірні, зокрема доступом до електронних ресурсів та інформаційних послуг. Проведення екскурсії сприяло формуванню інтересу до читання, розвитку інформаційної культури школярів і популяризації бібліотеки як відкритого освітнього простору.

За звітний період працівники бібліотеки брали участь в акредитації 3-х спеціальностей. У ході підготовки до акредитації кожної спеціальності відділ комплектування та наукової обробки документів разом з гарантами освітніх програм займався інформаційним забезпеченням цих освітніх напрямів (підбрано майже 800 джерел). Відділ обслуговування готував виставки за фахом акредитованих спеціальностей, здійснював демонстрацію можливостей АБІС. Директор бібліотеки в режимі онлайн презентувала МТБ бібліотеки і брала участь у засіданнях акредитаційних комісій, іноді й в резервних зустрічах. Найбільше запитань до бібліотеки стосувалися інформаційного забезпечення акредитованих дисциплін, організації АБІС, роботи з наукометричними БД, соціокультурної та інформаційної діяльності книгозбірні.

Комплектування та облік фонду

У звітному році діяльність бібліотек була спрямована на системне вивчення інформаційних потреб і запитів користувачів з метою забезпечення оперативного, цілеспрямованого та якісного комплектування бібліотечних фондів. Усі бібліотеки здійснювали постійний моніторинг рівня книгозабезпеченості освітнього процесу, аналізували відповідність фондів навчальним планам і програмам, а також брали активну участь у процедурах ліцензування та акредитації освітніх програм і спеціальностей.

Комплектування фондів здійснювалося з урахуванням сучасних вимог до навчально-методичного та наукового забезпечення закладу вищої освіти. Основними джерелами поповнення бібліотечних фондів були профільні видавництва, книготорговельні організації, громадські та професійні товариства, а також обласний центр з розподілу підручників. Такий підхід сприяв формуванню актуального, збалансованого та якісного бібліотечного фонду, що відповідає потребам усіх категорій користувачів.

У звітному році обсяги фінансування на придбання книжкової продукції та передплату періодичних видань порівняно з попереднім роком зазнали змін. Зокрема, фінансування на придбання книг збільшилося на 55,2 %. Водночас уже другий рік поспіль бібліотеки ЗВО «ПДУ» та ХГПА не отримали фінансування на оновлення книжкових фондів.

Фінансування на передплату періодичних видань зросло на 19 % порівняно з минулим роком, однак бібліотеці ХГПА кошти на передплату у звітному році не виділялися. Зазначені обставини суттєво впливали на можливості повноцінного формування фондів цих бібліотек і забезпечення користувачів актуальними інформаційними ресурсами.

На 20,4 % зменшилася кількість подарованих книг. Загалом за рік фонди бібліотек об'єднання поповнилися на 4587 прим. друкованих видань (на 26,9 % менше, як порівняти з показником минулого року) та 4484 мережевих локальних документи (у 2024 році – 4037).

Бібліотека ХГПА

Комплектування бібліотечного фонду здійснювалося на основі вивчення тематики наукової та навчально-виховної діяльності академії. Через недостатнє фінансування процес комплектування протягом останніх років характеризується зменшенням нових надходжень. За 2025 рік до фонду бібліотеки надійшло 564 примірники документів.

Поповнення книжкового фонду у звітному році відбувалося через джерела: дари, благодійництво, громадські організації, книгообмін між навчальними закладами, редакційний відділ ХГПА, кафедри ХГПА, інші (заміна загублених).

Бібліотека співпрацює з Науково-методичним центром вищої освіти, який виділяє резерв науково-методичних посібників, отже, бібліотека має можливість доукомплектувати книжкові фонди.

За рік, у межах постійнодіючої акції «Подаруй бібліотеці книгу!», книгозбірня отримала 564 прим. книг.

Усі нові надходження обліковувались у сумарній та інвентарній книгах.

Бібліотека комплектує фонди галузевої літератури, що знаходяться на кафедрах академії. Це, зокрема, інформаційно-методичний центр «Lingvo», де сконцентрована іноземна література, інформаційно-методичні центри «Педагогіки та психології» та «Дошкільного виховання» з відповідно сформованими галузевими фондами книг, брошур та періодичних видань.

Бібліотека ХУУП

Комплектування фонду бібліотеки здійснювалося через видавництва «Право», «Юрінком Інтер», ЦУЛ та «Олді-плюс» відповідно до профілю університету на основі вивчення ринку книжкових і періодичних видань, а також потреб та запитів читачів.

Бібліотека використала на комплектування 141965 грн (у 2,5 рази більше, ніж минулого звітного року), за які придбано 356 примірників друкованих джерел, з них 266 примірників книг (201 назва), 88 журналів, 2 річних комплекти газет. Оформлена передплата періодичних видань на I півріччя 2026 року.

Всі нові надходження пройшли облік (у програмі «Філін» - розділи «Бібліотечний фонд» та «Інвентарна книга»), наукову та технічну обробку, штрихкодування.

На основі програмного забезпечення «Філін» систематично проводився аналіз книгозабезпеченості навчального процесу.

Бібліотека ХКТЕІ

Комплектування здійснювалося через провідні видавництва та книготорговельні організації України: «Просвіта», «Ліра-К», «Освіта України», «Проскурівкнига», «Кондор», «Олді-плюс».

Проведено аналіз стану книгозабезпеченості навчального процесу підручниками та навчальними посібниками.

За рік фонд бібліотеки поповнився на 725 прим. (у 2024 р. – 846 прим.) документів, 120 примірників книг – це дарчі видання. Всі нові надходження пройшли наукову та технічну обробку, штрихкодування.

Інвентарна та сумарна книги велись у автоматизованому режимі.

Оформлена передплата періодичних видань на I півріччя 2026 року.

Бібліотека К-ПНУ

Упродовж 2025 року бібліотечний фонд поповнювався навчальними, навчально-методичними, науковими, літературно-художніми та довідковими виданнями відповідно до навчальних планів, освітніх програм, освітніх компонентів і з урахуванням реальних потреб користувачів.

Комплектування фонду здійснювалося шляхом закупівлі підручників і навчальної літератури через мережу профільних видавництв та книготорговельних організацій, зокрема, «Абетка», «Книгарня “С”», «Патерик», «ПрофКнига», «Генеза», а також за рахунок передач видань із редакційно-видавничого відділу університету. Важливим джерелом поповнення фонду традиційно залишалася акція «Подаруй бібліотеці книгу!». Подарункові видання надходили від авторів, організацій, науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти та інших партнерів, що сприяло розширенню тематичного та якісного складу бібліотечного фонду.

На 1.01.2026 року фонд бібліотеки нараховує 944 205 примірників друкованих документів. Фонд бібліотеки університету налічує 926 121 документ, кафедра військової підготовки – 18 084 примірники.

Протягом року бібліотеку доукомплектовано на 2181 примірник (1666 назв), з них книг – 752 прим., 14 дисертацій, 55 авторефератів, 247 – примірників журналів та 12 комплектів газет, завантажено 1101 мережевий локальний електронний документ.

з/п		2025 р.	2024 р.	2023 р.
1.	Фонд бібліотеки (друкованих видань)	944 205	958 332	1 002 854
	фонд бібліотеки університету	926 121	940 248	970 919
	фонд кафедри військової підготовки	18 084	18 084	31 935
2.	Надходження до фонду	2 181	2685	3 600
	придбано	50	58	204
	надійшло з редакційно-видавничого відділу до бібліотеки надійшло	195	228	106
	подаровано	420	671	2 165
	заміна загублених книг	148	276	396
	книгообмін	8	7	4
3.	Списання літератури	8273	47195	31 581
	втрачена користувачами	147	271	389
	зношена	1053	705	771
	застаріла за змістом	7073	46 219	30 421

Таблиця. Рух документів у фонді (комплектування)

За кошти університету придбано 50 документів на суму 3600,00 грн.; з редакційно-видавничого відділу до бібліотеки надійшло – 195 примірників на суму 291102,00 грн.; подаровано – 420 документів на суму 62563,70 грн.; заміна загублених книг склала 148 примірників на суму 14105,00 грн.; за книгообміном надійшло 8 прим. книг на суму 691,61 грн.; передплачено на 2026 рік 45 назв журналів та 14 комплектів газет на суму 66688,00 грн.

Вагому частку надходжень до бібліотечного фонду становила література від дарувальників та благодійників. Активну участь в акції взяли ректор та науково-педагогічні працівники університету, а саме: Копилов С. А. подарував 128 прим. на суму 12 298,00 грн., Сулятицька Т. В. – 28 прим. на суму 2 610,00грн, Федьков О. М. – 17 прим.

на суму 2 230,00 грн., Дубінський В. А. – 13 прим. на суму 1 325,00 грн., Кучинська І. О. – 11 прим. на суму 660,00 грн., Глушковецький А. Л. – 10 прим. на суму 2 100,00 грн., Крук А. А. – 10 прим. на суму 1 000,00 грн. та викладачі педагогічного факультету – 20 прим. на суму 3700,00 грн.

Важливим джерелом поповнення фонду є документообмін, який здійснювався з НБ Ужгородського національного університету імені Івана Франка та Хмельницькою ОУНБ. Від них отримано 8 примірників документів на суму 691,61 грн. У межах документообміну підготовлено та розіслано 5 прим. видань на суму 450,00 грн.

Проведено моніторинг книгозабезпечення 12 освітніх компонентів університету першого бакалаврського рівня, які проходять акредитацію у 2025-2026 навчальному році. Моніторинг виявив, що усі навчальні дисципліни ОПІ спеціальностей, які підлягають акредитації у 2025-2026 н. р., становлять 100% книгозабезпеченість. Забезпеченість окремих дисциплін підвищується за рахунок скачування електронних варіантів підручників, які розміщені за електронною адресою books.kpdu.kp.km.ua.

Протягом звітного року проведено списання літератури у кількості 8273 документи, з них: втрачені користувачами – 147 примірників на суму 2510,58 грн., зношених та застарілих за змістом – 7 073 примірники документів на суму 9388,50 грн., непрофільних та дублетних – 1053 прим. на суму 857,43 грн.

НБ ЗВО «ПДУ»

Основними джерелами комплектування фонду бібліотеки були: отримання літератури в дар, документообмін між установами та організаціями, передплата періодичних видань.

Більшу частину нових надходжень становить література, подарована вченими університету, викладачами та приватними особами. У межах постійної акції «Подаруй бібліотеці книгу» отримано 178 примірників, з них 162 назви книг.

На 1.01.2026 року фонд бібліотеки складає 634 768 інформаційних ресурсів, з яких: 547 352 (122 115 назв) – книжковий фонд; 87 416 – фонд періодичних видань; фонд електронних видань – 12 903, з них – 5 оцифрованих рідкісних книг.

За звітний період бібліотечний фонд збільшився на 643 книги (523 назв); за передплатою отримано 98 примірників (18 назв) періодичних видань, з них: 13 назв журналів (55 примірників) та 5 назв газет (43 комплекти).

Надходження за цільовим призначенням:

- наукова – 556;
- довідкова – 2;
- навчальна – 50;
- художня – 13.

За мовами: українською – 399; іноземними мовами – 220.

Фонд рідкісних та цінних видань налічує 870 примірників (656 назв) документів. За звітний рік надійшло 5 прим. (5 назв) рідкісних і цінних видань. На постійній основі проводиться презентаційна робота з цінними та рідкісними виданнями з метою привертання уваги науковців до фонду бібліотеки.

Основні джерела комплектування фонду у 2025 році: отримання подарункових видань; документообмін між установами та організаціями; передплата періодичних видань.

Серед організацій та установ, які передають книги в дар, постійними дарувальниками є Національний музей Голодомору (15 примірників книг за результатами наукових досліджень Голодомору в Україні), наукова бібліотека Хмельницького національного університету (2 прим. книги про історію та розвиток бібліотек України),

Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України (1 книга).

В межах постійно діючої акції «Подаруй бібліотеці книгу!» викладачами університету та користувачами бібліотеки подаровано 178 примірників (162 назви) книг. Професорсько-викладацьким складу університету подаровано 507 примірників (491 назва) книг.

Завдяки передачі обов'язкового екземпляра видань, опублікованих науково-педагогічними працівниками ЗВО «ПДУ», до наукової бібліотеки було безкоштовно передано 38 примірників наукових, навчальних та методичних видань (33 назви), серед яких: методичних – 15, навчальних – 13, наукових – 10.

На допомогу процесу комплектування фонду ведуться картотеки: «Поточного комплектування», «Незадоволеного запиту», «Доукомплектування», «Обліку навчальних програм», «Реєстрації періодики», «Іноземних видань», «Дисертації». Систематично поповнювався електронний варіант картотеки обліку підручників «Книгозабезпеченість навчального процесу».

НБ ХНУ

У звітному році до бібліотеки з різних джерел комплектування надійшло 4602 примірники документів, з них 3383 електронних.

Паперових документів отримано 1219 примірників на суму 346043, зокрема:

- видавничим центром університету передано бібліотеці 402 документи;
- отримано 364 дарчих примірники.

Загалом книжок отримано 844 прим. на суму 251378.72 грн. Середня вартість видань, які надійшли у бібліотеку, вираховувалася з дарчих та переданих з інших підрозділів документів і становила 590 грн, тоді як у 2024 році середня вартість видання становила 410,30 грн.

Згідно з кошторисом 2025 р. використано 96752.88 грн (планувалося 60000 грн) бюджетних коштів. До облікових документів внесено 36 партій.

Державною мовою у фонд бібліотеки надійшло 1100 паперових документів, що становить 90,3 % від загальної кількості отриманих документів, іноземними мовами – 118 примірників (9,7 % від усіх надходжень).

Протягом року отримано: наукової літератури – 266 документів (21,82 % від нових надходжень); навчальних видань – 728 прим., а це 59,7 % від загальної кількості нових надходжень; художньої літератури впродовж року надійшло 49 прим. (4% від кількості нових надходжень), усі видання отриманні в дар.

Через зменшення запланованої суми (50000 грн) на передплату періодичних видань на II півріччя 2025 року було визначено пріоритетні наукові періодичні видання для забезпечення навчальних дисциплін кафедр та враховано їх необхідність при ліцензуванні і акредитації (використано 35566 грн. 40 коп. згідно з договором № 2208030625Д від 16.06. 2025 р), передплачено 26 назв видань. Здійснено передплату періодичних видань на I півріччя 2025 року в АТ «Укрпошта» згідно з договорами № 2206, № 2207 від 17.11.2025р. Передплачено 33 назви на суму 34056 грн. Передплата періодичних видань для службового користування в університеті не проводилась. Усього каталог періодичних видань складає 815 назв – БД «Періодичні видання».

З метою розвитку інформаційної ресурсної бази бібліотеки викладачами та фахівцями книгозбірні опрацьовано 12 прайс-листів і каталогів видавництва і книготорговельних організацій: «Каравелла» (Київ), «Магнолія» (Львів), «Новий світ-2000» (Львів), «Львівська політехніка» (Львів), «Олді-плюс» (Херсон), «Кондор» (Київ),

«АРТХАСС» (Київ), «Видавничий дім «Право»» (Харків). Загалом переглянуто близько 1000 назв документів та зроблено замовлення. Активну участь у формуванні фонду брали кафедри: базової загальновійськової підготовки; біології та екологічної освіти; галузевого машинобудування та агроінженерії; дизайну; технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва.

Протягом року надано 6 консультацій викладачам кафедр університету щодо книгозабезпеченості навчальних дисциплін у зв'язку з підготовкою документації до проведення акредитації та ліцензування ХНУ (2025р.).

На допомогу комплектуванню велися БД: «Навчальні дисципліни» (1860 назв, відредаговано 18 дисциплін), «Періодичні та інформаційні видання» і «Книгозабезпеченість навчальних дисциплін ХНУ», які редагувалися відповідно до інформації з «Електронного університету».

БД «Книгозабезпеченість навчальних дисциплін ХНУ» дає можливість оперативно проаналізувати забезпечення усіх дисциплін документами для подальшого їх доукомплектування. Показник книгозабезпеченості дисциплін у 2025 р., як порівняти з минулим роком, дещо зменшився і становить 1,72 (2024 р. – 2,0), у 2021 р. цей показник був на рівні 4,5. Зменшення показника пояснюється тим, що впродовж останніх 5-ти років бібліотека отримувала малий відсоток навчальної літератури, крім того, вилучено навчальні посібники російською мовою.

На виконання наказу МОН України від 28.11.2024 № 1675 «Про забезпечення організації та проведення у 2024 – 2025 роках державної атестації наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження такими закладами наукової та науково-технічної діяльності» проректору з НР надано інформацію щодо вихідних даних навчальних посібників, монографій викладачів ХНУ за період 2019 – 2023 рр. для формування матеріалів до державної атестації наукових напрямів ЗВО. Проаналізовано видавничу діяльність:

- 2 кафедр ХНУ за науковим напрямом «Біомедичний»;
- 8 кафедр ХНУ за науковим напрямом «Гуманітарно-мистецький»;
- 17 кафедр ХНУ за науковим напрямом «Інженерно-технологічний».

Упродовж року фонд поповнився виданнями викладачів та співробітників університету, виданих у ХНУ та видавництвах України.

Серед організацій та міжнародних фондів, які безоплатно передали документи у фонд бібліотеки, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАНУ; Благодійний фонд «Бібліотечна країна»; Благодійний фонд «Право на захист»; ТОВ «Арена конференції та семінари»; Хмельницький обласний краєзнавчий музей; ГО «Спільнота Мистецького арсеналу»; Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського; НБ Інституту радіофізики та електроніки ім. О. Усикова, м. Харків; Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека; Наукова бібліотека Ужгородського національного університету; Хмельницьке обласне об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта»; ТОВ «Центр екологічної освіти та інформації»; Хмельницька обласна організація Національної спілки краєзнавців України.

Протягом року у межах акції «Подаруй бібліотеці нову українську книгу» передано в дар 364 примірники видань з різних галузей знань: наукової, навчальної та ін. літератури, що на 26,3 % більше, ніж у 2024 р. З метою популяризації нових надходжень на вебсайті НБ (БД «Електронний каталог») представлено 380 анотацій наукових та навчальних видань.

Облік усіх нових надходжень здійснювався впродовж року в БД «Інвентарна книга», сумарний облік документів – у «Книзі сумарного обліку бібліотечного фонду НБ ХНУ», індивідуальний облік періодичних видань – в електронному каталозі періодичних

видань.

Щомісячно звітували перед бухгалтерією університету про використання коштів на придбання документів та надходження дарчих видань у фонд наукової бібліотеки університету.

Організація і збереження фонду

З метою підвищення ефективності використання фонду й виявлення літератури, що мало використовується, проводилось його вивчення та аналіз обертаності. За результатами аналізу певні частини фонду переміщено, виявлені видання, що потребують палітурних та ремонтних робіт. У трьох бібліотеках об'єднання (ХНУ, К-ПНУ, ПДУ) функціонують обмінні фонди. Загальна кількість видань в обмінних фондах цих бібліотек – 8531 примірник. У бібліотеках ХНУ, К-ПНУ, ЗВО «ПДУ» та ХГПА є фонди рідкісних і цінних документів. Найбільше рідкісних видань має бібліотека К-ПНУ – 28056; загальна кількість таких видань по книгозбірнях об'єднання становить 29508 примірників.

Фонд краєзнавчих видань виокремлено у бібліотеках ХНУ, К-ПНУ та ЗВО «ПДУ».

Загальний книжковий фонд бібліотек об'єднання становить 2154397 примірників.

У бібліотеці К-ПНУ проведено інвентаризацію фонду документів читального залу мистецької літератури з метою збереження бібліотечного фонду та відповідно до плану роботи бібліотеки.

У 2025 році, після переобліку фонду неопублікованих видань (дисертацій) наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ», прийнято на облік 329 дисертацій. Документи оприбутковані в «Інвентарній книзі №1 обліку дисертаційних робіт наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ» за номерами №1 - № 329. У вересні-жовтні звітного року здійснено інвентаризацію (шляхом звірки фактичної наявності із записами документів з обліку) частини книжкового фонду НБ «ПДУ» – технічної літератури сектору обслуговування наукової, художньої та читального залу у зв'язку з переносом частини літератури в інше приміщення.

У НБ ХНУ, згідно з «Планом перевірки бібліотечних фондів на 2017-2026 рр.», здійснено перевірку бібліотечного фонду відділу зберігання фондів (розділи УДК 001–621.398). Загалом перевірено 67417 прим. (14 % від загального книжкового фонду бібліотеки).

За рік бібліотеками об'єднання вилучено 158164 примірники застарілих і зношених книг та російськомовної літератури (найбільше вибуло з фонду бібліотеки ХНУ – 142050 прим.). Відповідно до чинних нормативних актів проводились санітарні дні. Самотужки бібліотекарі здійснювали дрібний ремонт книг.

Система каталогів бібліотек

Упродовж звітного періоду проводилася робота з упорядкування і поповнення бібліотечних каталогів і картотек: читацьких та службових. Усі бібліотеки об'єднання ведуть електронні каталоги, які за рік поповнилися на 8103 записи. Загальний обсяг записів в ЕК бібліотек об'єднання на 1.01.2026р. становить 833640. Продовжувалася робота з ретроконверсії каталогів, фондів та наповнення Зведеного електронного каталогу (ЗВЕК) бібліотек Хмельницької області, який на кінець звітного року містить 85157 записів.

Здійснювалася планова редакція СК з метою оновлення тексту рубрик, введення нових термінів, розмежування складових рубрик. Проводився моніторинг використання довідково-пошукового апарату бібліотек користувачами.

Бібліотека ХГПА

За рік опрацьовано 564 книги (413 назв).

У бібліотеці ведуться алфавітний та систематичний карткові каталоги. Впродовж року проводилося наповнення, поточне редагування, заміна роздільників каталогів та картотек.

Загальний обсяг електронного каталогу на кінець 2025 року – 50997 записів, за рік введено 628 записів. Кількість звернень до ЕК бібліотеки – 4690.

Бібліотека ХУУП

Систематично велася робота з редагування (на правильність розстановки карток, заміну зношених роздільників; уточнення формулювань назв роздільників і рубрик тощо) та поповнення карткового алфавітного, систематичного, електронного каталогів та картотек: СКС, краєзнавча, «Закони України», «Праці викладачів ХУУП імені Леоніда Юзькова», «НАТО: що дав світові Альянс», «Децентралізація публічної влади в Україні», дисертацій та авторефератів. В ЕК поповнювалися окремі БД «Дисертації», «Програмно-методичне забезпечення навчальних дисциплін».

Електронний каталог має одну зведену базу даних, що містить описи книг, статей з періодичних видань. За рік БД поповнилася на 900 бібліографічних записів і становить 37600. Продовжувалося введення аналітичних описів в ЕК.

Бібліотека ХКТЕІ

Впродовж року новими записами поповнювались електронна картотека періодичних видань та статей періодичних видань.

До електронного каталогу внесено 560 бібліографічних описів, загалом ЕК містить 92950 записів.

Бібліотека К-ПНУ

Обсяг ЕК на 31.12.2025 року – 326500 бібліографічних записів назв на 561 362 примірники документів. ЕК протягом року збільшився на 3960 бібліографічних записів. Продовжувався аналітичний опис періодичних видань, книг і збірників наукових праць у програмі «УФД/Бібліотека». Періодика опрацьовувалася частково в традиційному режимі, частково – у автоматизованому. На кінець звітнього року БД аналітичних бібліографічних описів нараховує 83090 аналітичних бібліографічних описів статей, за рік додано – 2572 статті.

Впродовж року здійснювалося редагування занесених до ЕК бібліографічних записів.

Поповнювалися новими матеріалами БД «Електронний каталог», «Читачі», «Праці викладачів», «Краєзнавча картотека», «Моніторинг книгозабезпечення», «Ресурси відкритого доступу», «Періодичні видання», «Рідкісні та цінні видання», «Нові надходження літератури», «Творчий доробок бібліотеки», «Повнотекстова БД», «Статті періодичних видань», «Статті наукових збірників», «Дисертації», «Автореферати дисертацій», «Випускні кваліфікаційні роботи», «Репозитарій» тощо.

У звітньому році увага приділялася формуванню і наповненню «Зведеного електронного каталогу бібліотек вищих навчальних закладів Хмельницької області» (ЗВЕК).

НБ ЗВО «ПДУ»

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки представлений систематичним, алфавітним, топографічним каталогами та системою картотек: читацьких інтересів

(непрофільних тем), краєзнавчою, на допомогу дипломнику, персоналії, систематичною картотекою статей, художньої періодики, статей співробітників університету, картотекою авторефератів дисертацій ЗВО «ПДУ», дисертаційного фонду НБ ЗВО «ПДУ», фонду рідкісних і цінних видань. Велась постійна робота з редагування та наповнення каталогів і картотек.

Загальна кількість записів в електронному каталозі – 7 875.

За рік у БД введено – 247; кількість звернень до ЕК за звітний період - 358.

Упродовж року картотеки систематично поповнювались залежно від нових надходжень. Бібліотечними працівниками сектору комплектування, організації каталогів та наукових документів постійно формуються, оновлюються та редагуються каталоги. Алфавітний та систематичний каталоги поповнювались новими картками. Проводилася планова редакція каталогів: вилучалися подвійні описи, замінювалися зношені каталожні роздільники. Алфавітний каталог за звітний період поповнився на 302 картки (БО). У процесі редакції АК були опрацьовані каталожні ящики № 74 – 77 (3100 карток); вилучено подвійних описів – 80, замінено роздільників – 39, перенесено номерів – 101. Складено допоміжних карток на співавторів, назву документа (співробітників університету) – 15. Усього на 1.01.2026 року АК налічує 133 072 картки.

Обсяг «Картотеки навчальних програм» не збільшився, оскільки не було надходження навчальних програм.

Систематично поповнюється «Картотека періодичних видань», щоденно реєструються нові періодичні надходження.

У систематичний каталог за звітний період додано 310 карток. У процесі редагування було опрацьовано 3912 карток. Усього систематичний каталог налічує 141 843 картки. Відповідні зміни внесено в кількісному складі та відображені в паспорті СК.

Систематизація нових надходжень здійснювалася відповідно до таблиць УДК. Здійснено аналітичні описи усіх періодичних видань та наукових збірників. АПП поповнився новими предметними рубриками.

Протягом звітного року проводилася робота з постійними картотеками:

- Книгозабезпеченість навчальною літературою
- Архів картотеки «Книгозабезпеченість навчальною літературою»
- Періодичних видань
- Нові надходження літератури
- Навчальних програм
- Алфавітно-предметний покажчик
- Документообміну
- Архів картотеки періодичних видань.

НБ ХНУ

Протягом року в бібліотеці велися 4 каталоги: Алфавітний службовий (АСК), Нумераційний ДСТУ, Електронний каталог (ЕК), Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області.

Карткові каталоги поповнювались новими надходженнями. За рік в Алфавітний службовий каталог додано 439 карток, відредаговано 390 карток, вилучено 434 картки. Згідно з 140-а актами на списані документи зроблено 142050 відміток про списані документи у Алфавітному службовому каталозі та інвентарних книгах.

Продовжувалася робота зі звірки картотеки контрольних талонів з інвентарною книгою та ЕК. У результаті роботи вилучено 5930 карток із картотеки контрольних талонів на видання, які вибули із фонду абонементу відділу обслуговування та інших

підрозділів. Паралельно вилучалися записи з ЕК.

Ліквідовано карткові каталоги та картотеки, які були законсервовані до 2010 року (відповідно до «Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією РФ проти України»). Тимчасово залишилися картотеки: Наукові праці викладачів та співробітників ХНУ, ГОСТ, ДСТУ, Прейскуранти.

В ЕК введено 3463 назви видань усіх видів, враховуючи статті та періодичні видання.

У звітному періоді проводилася системна робота з редагування електронного каталогу, оскільки електронний каталог є найважливішою та найбільш динамічною складовою довідково-бібліографічного апарату, що потребує постійного вдосконалення. Працівники бібліотеки здійснювали поточне редагування аналітичних записів у зв'язку з упровадженням нових рубрик електронного каталогу, виправляли орфографічні помилки, а також проводили планові вибіркові перевірки аналітичних бібліографічних описів.

У результаті відредаговано 3647 записів. Сектором електронної бібліотеки в БД «Електронний каталог» введено 547 нових записів електронних документів та відредаговано 498 записів.

Тематичний рубрикатор ЕК за звітний період поповнився на 47 записів. Новим документам присвоювалися тематичні рубрики до біопису документів; здійснювалася поточна редакція рубрик тематичного каталогу на їх відповідність навчальним дисциплінам та змісту документа. На 1.01.2026 року тематичний рубрикатор налічує 123437 рубрик.

За рік засистематизовано 520 назв нових документів, із них – 388 назв книг та 132 назви статей.

За консультацією щодо присвоєння індексів УДК двічі зверталася фахівець шкільної бібліотеки (м. Чернігів).

ДПА систематизатора удосконалювався через поповнення електронного варіанта АПП (відредаговано 23 рубрики). На кінець звітнього року АПП нараховує 91497 рубрик.

Науково-дослідна та науково-методична робота. Підвищення кваліфікації

Метою науково-методичної роботи бібліотек закладів вищої освіти Хмельницької області є комплексне методичне забезпечення всіх напрямів, форм і методів бібліотечної діяльності шляхом розроблення та впровадження практичних рекомендацій і сучасних управлінських рішень, ініціювання та підтримки інноваційних змін, системного підвищення кваліфікації бібліотечних працівників, розвитку їхнього творчого потенціалу, професійного мислення та фахової компетентності.

15 травня відбулася III Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури», присвячена Дню науки в Україні. Організатори конференції: наукова бібліотека закладу вищої освіти «Подільський державний університет» та наукова бібліотека Хмельницького національного університету. Конференція проходила в онлайн-режимі.

У роботі конференції взяли участь директори та фахівці бібліотек Хмельницького, Кам'янець-Подільського, Хотина, Нової Ушиці, Шепетівки, Кіцмані, Бучача. Мета конференції – окреслити напрями розвитку та перспективи функціонування бібліотек України в сучасному цифровому середовищі, сприяти професійній дискусії щодо

інтеграційних процесів та нових практик у бібліотечній діяльності, а також підкреслити роль бібліотек у формуванні інформаційної стійкості та зміцненні освітнього й культурного простору України в умовах повномасштабної російської агресії. Конференція стала майданчиком для обміну досвідом і координації зусиль науковців та фахівців бібліотечної справи, сприяла розвитку бібліотек, їх спільній науковій та освітній діяльності.

Усі учасники конференції отримали сертифікати. Матеріали науково-практичної конференції видано в електронному вигляді. Збірник розміщено в інституційних репозитаріях ЗВО «ПДУ» <http://188.190.43.194:7980/jspui/handle/123456789/14608> та ХНУ <https://elar.khmn.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c5e9815a-71a7-41f5-9eed-d67062fe994b/content>.

15 квітня 2025 року в онлайн-форматі відбулася нарада-семінар «Актуалізація ресурсної бази бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання на сучасному етапі», організована науковою бібліотекою Хмельницького національного університету.

У межах семінару заслухано низку фахових доповідей, присвячених питанням актуалізації бібліотечних фондів, комплектування, списання та збереження документних ресурсів, використанню сучасних технологій у роботі з фондом. Учасники заходу ознайомилися з досвідом наукової бібліотеки ХНУ щодо актуалізації фондів та діяльністю Хмельницького регіонального відділення Української бібліотечної асоціації, практиками роботи з рідкісними та цінними виданнями у фондах бібліотек ЗВО.

Бібліотеки об'єднання проводили роботу з наповнення зведеної БД «Науковці Хмельниччини» (http://lib.khnu.km.ua/asp/php_bibliograf_php/page_lib.php); БД «Наукові видання ЗВО Хмельницької області» (http://lib.khnu.km.ua/asp/php_vnz_gz/page_lib.php

Фахівці бібліотек ХГПА, ХУУП та ХКТЕІ відвідували заняття з підвищення кваліфікації, які проводила НБ ХНУ (офлайн та у застосунку ZOOM).

Бібліотека ХГПА

Упродовж звітного року з метою підвищення професійної компетентності працівників бібліотеки систематично проводилися огляди фахових видань з бібліотечної справи та бібліографії, а також нових надходжень художньої і навчальної літератури. Значна увага приділялася ознайомленню фахівців книгозбірні з сучасними тенденціями розвитку бібліотечно-інформаційної діяльності та впровадженню кращих професійних практик у повсякденну роботу.

Працівники бібліотеки вивчали чинні нормативно-правові та регламентуючі документи, методичні рекомендації, посадові інструкції, що сприяло унормуванню внутрішніх процесів і підвищенню ефективності виконання посадових обов'язків. Надавалася консультативна та практична допомога лаборантам кафедр академії з питань організації бібліотечної та інформаційної роботи, упорядкування навчальних фондів і ведення облікової документації.

Оновлено та актуалізовано посадові інструкції працівників бібліотеки з урахуванням сучасних вимог, функціональних змін і специфіки діяльності структурних підрозділів, що забезпечило чіткий розподіл обов'язків і підвищення рівня організації праці.

Підвищення кваліфікації бібліотечних працівників:

№ п/п	Назва бібліотечного огляду	Час проведення
1.	Молоді спеціалісти як драйвери іміджевого розвитку	лютий

	бібліотеки академії	
2.	Робота з книжковим фондом (вилучення російськомовних видань).	квітень
3.	До Всеукраїнського дня бібліотек «Я і моя бібліотека» (знайди себе на фото)	вересень
4.	Організаційне обговорення плану роботи на 2026 рік	листопад

Працівники бібліотеки брали участь у вебінарі на тему «Академічний інституційний репозитарій. Доступ до електронних ресурсів у межах проєкту Research4Life».

З 11 по 28 лютого 2025 р. т. в. о. директора бібліотеки Інна Яцик пройшла курси з підвищення кваліфікації для керівників структурних підрозділів, провідних спеціалістів наукових і публічних бібліотек за програмою «Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проєктивного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек», розділ другий програми «Ініціативна діяльність бібліотек та шляхи підвищення їхньої ролі у громадянському суспільстві» та отримала сертифікат.

Бібліотека ХУУП

Продовжувалося навчання працівників бібліотеки комп'ютерної грамотності та пошуку інформації в мережі «Інтернет». Для фахівців бібліотеки провідний спеціаліст комп'ютерної техніки Світлана Філіппова провела навчання щодо ефективного користування ресурсами наукометричних баз даних Web of Science Core Collection та Scopus. Впродовж року працівники брали участь у серіях вебінарів про ресурси платформи Web of Science від компанії Clarivate Analytics, а також підвищували свій професійний рівень, працюючи з фаховою періодикою.

Бібліотека ХКТЕІ

Науково-методична робота бібліотеки була спрямована на аналізування основних напрямів діяльності з метою поліпшення роботи бібліотеки. Здійснено аналіз звітно-планової документації, на засіданні адміністративної ради інституту розглядалися питання вдосконалення окремих напрямів діяльності бібліотеки. З метою оновлення власної нормативної бази протягом року вивчалися документи, що регламентують бібліотечну та освітню діяльність.

У межах підвищення кваліфікації працівники бібліотеки:

- вивчали передовий досвід вітчизняних та зарубіжних бібліотек;
- систематично проводили огляди фахової літератури;
- брали участь у бібліотечних форумах, вебінарах;
- підвищували фаховий рівень шляхом самоосвіти.

Бібліотека К-ПНУ

Науково-дослідна робота здійснювалася за напрямками:

- науково-бібліографічна робота та сприяння принципам академічної доброчесності;
- дослідження історії бібліотеки університету, досвіду її роботи;
- вивчення електронних баз даних з метою розвитку власних електронних

інформаційних ресурсів;

– удосконалення форм і методів обслуговування користувачів в умовах воєнного стану.

Протягом звітного року проведено:

№ з/п	Питання засідання бібліотечної ради	Терміни	Виконавець
1.	Бібліотека як хаб цифрової освіти.	16 квітня 2025 р.	Марценківська О. Ю.
	Про роботу центрального абонементу з інформаційного забезпечення освітнього процесу університету за 2022-2024 рр.		Ситник Л. В.
	Про роботу бібліотечних підрозділів історичного факультету за 2022-2024 рр. з інформаційного забезпечення наукових та освітніх потреб користувачів.		Биковська В. Ф.
2.	Результати моніторингу опитування користувачів з питання «Чи читає сучасна молодь?».	18 грудня 2025 р.	Резнічук Л. В.
	Про роботу читального залу №1 з інформаційного забезпечення освітнього процесу університету за 2022-2025 рр.		Лук'янчук І. М.
	Про роботу читального залу педагогічного факультету з інформаційного забезпечення освітнього процесу факультету за 2022-2025 рр.		Сологуб Т. В.

№ з/п	Питання засідання методичної ради бібліотеки	Терміни	Виконавець
1.	Електронні ресурси бібліотеки: сучасний стан та перспективи	22.05.2025 р.	Климчук Л. В.
2.	Про виконання планових показників роботи бібліотеки за 4 місяці 2025 року.		Резнічук Л. В.

№ з/п	Питання координаційних нарад	Терміни	Виконавець
1.	Підсумки роботи бібліотеки університету за 2024 р.	14.02.2025 р.	Климчук Л. В.
	Підсумки акції «Подаруй бібліотеці книгу!»		Кушнір І. І.
	План роботи бібліотеки на 2025 рік.		Резнічук Л. В.
2.	Про результати інвентаризації фонду читального залу мистецької літератури.	20.05.2025 р.	Кушнір І. І.
	Про роботу читального залу мистецької літератури зі збереження документального фонду.		Скоропад Н. Я.
3.	Підсумки роботи бібліотеки у I півріччі 2025 року.	12.06.2025 р.	Резнічук Л. В.
	Краєзнавча робота бібліотеки на допомогу патріотичному вихованню.		Гайшук Г. В.

4.	Готовність структурних підрозділів бібліотеки до нового навчального року.	30.09 2025 р.	Климчук Л. В.
	Основні заходи бібліотеки у I семестрі 2025-2026 навчального року.		Резнічук Л. В.

Протягом року проводилася робота з редагування методичних матеріалів, готувалися довідки про роботу бібліотеки, формувалися методичні рекомендації з питань бібліотечної роботи та планово-звітна документація, надавалася методична допомога в проведенні просвітницьких заходів.

Підвищення кваліфікації працівників бібліотеки спрямовувалося на удосконалення професійної майстерності, самоосвіту, опанування сучасними інформаційними технологіями. У 2025 році для бібліотекарів організовано:

Засідання Школи передового бібліотечного досвіду з проблем наукового дослідництва:

№ з/п	Назва заняття	Термін	Виконавець
1.	Основні напрями і тенденції бібліографічної діяльності бібліотеки в сучасних умовах.	1 лютого 2025 р.	Гайшук Г. В
2.	Арт-терапія як метод соціокультурної адаптації у воєнний час в бібліотеці	27 листопада 2025р.	Скоропад Н. Я.

2 заняття професійного лекторію:

№ з/п	Назва заняття	Термін	Виконавець
1.	Розвиток цифрових навичок бібліотекаря. Налагодження комунікації з аудиторією у соціальних мережах.	21 травня 2025 р.	Кунцевич А. В.
2.	Звіт та планування роботи бібліотеки: правила та вимоги.	22 жовтня 2025 р.	Резнічук Л. В.

У 4-му кварталі 2025 року проведено соціологічне дослідження «Чи читає сучасна молодь». Опитування було доступне в онлайн-режимі (гугл-форма) через сайт бібліотеки.

Дане дослідження мало наступні завдання:

- визначення пріоритетів студентської молоді у виборі джерел інформації;
- виявлення жанрів літератури, яким віддають перевагу респонденти при обранні творів для читання;
- покращення роботи бібліотеки університету Огієнка з комплектування фонду новими надходження;
- розробка нових заходів та форм популяризації книги і читання.

Завдання дослідження: удосконалення комплектування фонду бібліотеки з урахуванням потреб та інтересів користувачів, розширення форм і методів популяризації українських сучасних авторів та класиків.

В опитуванні взяли участь 508 респондентів з числа здобувачів вищої освіти, магістрантів, співробітників університету. Найактивнішими були бакалаври денної форми навчання – 74%, магістранти – 15%, аспіранти – 4%, науковці – 8%. Серед факультетів: природничо-економічний – 25%, фізико-математичний – 23%, педагогічний – 22%, факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи – 10%, решта факультетів склали 20% опитаних разом.

Аналіз результатів анкетування спростував стереотип про те, що сучасна молодь не читає, а також не підтвердив поширену думку, що молодь читає лише за необхідністю, а не для задоволення.

У процесі дослідження було виявлено, що сучасна молодь читає, вона цікавиться творами сучасних авторів і класиків світової та української літератури. Респонденти читають твори різних жанрів літератури, займаються самоосвітою, розширюють світогляд. У виборі книг для читання покладаються на свій смак та дослухаються до порад друзів, викладачів тощо. Молодь обізнана з роботою бібліотеки та звертається в пошуках потрібних документів у читальні зали, абонементи та до послуг відділу електронних інформаційних ресурсів.

Проведене дослідження дало можливість спростувати, що сучасна молодь не читає та дізнатися про її літературні вподобання для покращення комплектування фонду бібліотеки, а також зорієнтуватися у формах і напрямках роботи бібліотеки з популяризації читання.

Упродовж 2024 р. працівники бібліотеки взяли участь:

- у нараді-семінарі «Актуалізація ресурсної бази бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання на сучасному етапі» (15 квітня 2025 р.);
- у III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бібліотека в сучасному світі науки та культури» (15 травня 2025 р.);
- у міжнародному вебінарі на тему «Управління дослідницькими даними в Німеччині та Університеті м. Бонн» (21 травня 2025 р.);
- у семінарі «Школа культурного менеджера Поділля» організованого за підтримки Українського культурного фонду (03 жовтня 2025 р.);
- у семінарі «Процедура акредитації: від створення відомостей про самооцінювання до рішення Національного агентства» (участь директора бібліотеки Людмили Климчук, 25 жовтня 2025 р.);
- у семінарі «Постакредитаційний моніторинг освітньої програми» (участь директора бібліотеки Людмили Климчук, 5 листопада 2025 р.);
- в онлайн-майстерні «Університетські бібліотеки проти дезінформації: роль, виклики, рішення у воєнний час» (University libraries vs. disinformation: role, challenges, solutions in wartime), який організувала Наукова бібліотека Українського державного університету науки і технологій (участь директора бібліотеки Людмили Климчук, 23 грудня 2025 р.). Інтенсив відбувся в межах програми ЄС Erasmus+ (K2, сфера вищої освіти) проєкту CAELUM. "Відкрита наука на підтримку вразливих спільнот: розширення можливостей університетських бібліотек у реагуванні на кризу" (CAELUM – Open Science in Support of Vulnerable Communities: Empowering University Libraries in Crisis Response).

Працівники бібліотеки виконали певний обсяг видавничої та наукової роботи:

- на прохання Володимира Захар'єва, краєзнавця, упорядника наукового збірника «Наукові записки Центру мархоцькознавства» до 10 (ювілейного) тому було подано показник змісту усіх десяти томів збірника у співавторстві з Віктором Прокопчуком (близько 250 бібліографічних записів);

– підготовлено видання:

- Календар знаменних і пам'ятних дат Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2026 рік : довідкове видання / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук ; редкол.: Н. В. Бахмат (гол. ред.), Л. В. Климчук (відп. ред.), С. П. Миронова та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,

2025. – Вип. 17.– (Електронний варіант);

- Книжкова колекція Центру дослідження історії Поділля Інституту історії України НАН України при Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка : наук.-доп. бібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. Гайшук, Л. Климчук ; редкол.: С. Копилов (голова) та ін.]. – Кам'янець-Поділ., 2024. – (Серія: Хмельниччина краєзнавча ; вип. 9(11)). – (Електронний варіант);
- Семен Дмитрович Абрамович (до 80-річчя від дня народження): біобібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук]. – Кам'янець-Подільський : Друкарня «Рута», 2025. – 96 с. – (Серія: Постаті в освіті і науці ; вип. 34).

– опубліковано статтю:

- Кушнір І.І. Комплектування інформаційного ресурсу бібліотеки: реалії в умовах російсько-української війни.

НБ ЗВО «ПДУ»

Протягом звітного року працівниками бібліотеки укладено бібліографічні видання:

1. Лев Платонович Симиренко : до 170-річчя від дня народження вченого-помолога : 1855-1920 : біобібліографічний покажчик / упорядник Людмила Посітко. – Кам'янець-Подільський, 2025. – 77 с.
2. «Поет мовчання» Володимир Свідзінський : до 140-річчя від дня народження: 1885-1941 : біобібліографічний покажчик / упорядник Людмила Посітко. – Кам'янець-Подільський, 2025. – 122 с.
3. Фонд дисертаційних робіт наукової бібліотеки Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» : науково-допоміжний анований бібліографічний покажчик / уклад. Людмила Посітко ; Закл. вищ. осв. «Подільський державний університет», Наук. бібл. – Кам'янець-Подільський, 2025. – 137 с.

Всі видання розміщені в рубриці «Бібліографічні покажчики» на сторінці Наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ» <https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/bibliografichni-pokazhchiki.html>.

Для керівників, наукових співробітників, працівників бібліотек та здобувачів освіти ЗВО проведено III Всеукраїнську науково-практичну онлайн-конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури», яку присвячено Дню науки в Україні. За результатами III Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції підготовлено та опубліковано електронне видання «Бібліотеки в сучасному світі науки та культури [Електронний ресурс]: збірник наукових праць, м. Хмельницький - м. Кам'янець-Подільський, 15 травня 2025 р. / за ред. К. В. Гораш, О.Б. Айвазян. — Кам'янець-Подільський, 2025.— 112 с.»

Продовжувалася робота зі збору та систематизації матеріалів з дослідження історії книгозбірні «Вони очолювали бібліотеку».

З метою підвищення кваліфікації молодих працівників НБ ЗВО «ПДУ» щомісяця проводилися заняття в «Школі молодого бібліотекаря». Обов'язковим для усіх бібліотекарів є ознайомлення з новинами бібліотекознавства, досягненнями вітчизняних та зарубіжних колег і проведення оглядів фахових видань: «Бібліотечна планета», «Бібліотечний вісник» та ін.

Щомісяця проводилися виробничі наради з працівниками бібліотеки.

Щомісяця проводились огляди фахових журналів.

Упродовж року працівниками бібліотеки проводились вивчення та аналізи читацьких запитів.

НБ ХНУ

Науково-методична діяльність бібліотеки у звітному році була спрямована на виконання завдань, визначених «Стратегією розвитку наукової бібліотеки Хмельницького національного університету». Основна увага приділялася науково-методичному супроводу бібліотечних процесів, впровадженню інноваційних форм інформаційного обслуговування; підвищенню якості задоволення інформаційних потреб користувачів; підвищенню професійної компетентності працівників бібліотеки; підтримці освітнього і наукового процесів університету; розвитку корпоративної та рекламної діяльності.

Наукова робота

Наукова робота здійснювалася за двома напрямками:

- Оптимізація ресурсів бібліотеки університету.
- Історія бібліотек Хмельницької області та університету.

I. Оптимізація ресурсів бібліотеки університету – напрям, у межах якого здійснювалися колективні та індивідуальні дослідження, спрямовані на удосконалення та розвиток основних бібліотечних процесів, створення науково-допоміжних показників та БД, підтримку проектної діяльності. Результати досліджень опубліковані у фаховій періодиці, представлені на III Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури».

У попередньому році завершено наукові дослідження, які здійснювали провідні фахівці структурних підрозділів бібліотеки. Результати НДР та їх аналізи були представлені у звітах відділів та заслухані на нараді при директорові. За результатами науково-дослідної роботи у звітному році видано інформаційний бюлетень «Бібліотека в освітньому просторі» №30 «Академічна бібліотека: інноваційні практики», електронну версію видання розміщено на сайті бібліотеки у розділі «Методичне об'єднання».

Здійснені аналізи роботи та проведені соціологічні дослідження стали основою для публікації у звітному році статей: Айвазян О. Б., Молчанова С.А. «Зміна парадигми читання у цифрову епоху (за результатами досліджень наукової бібліотеки Хмельницького національного університету)»; Диха С.В. «Обмінні фонди університетських бібліотек, проблеми взаємовикористання»; Мельник Т.Б. «Організація комфортного середовища як умова активізації відвідувань бібліотеки»; Молчанова С.А. «Позиціонування бібліотеки в інформаційному просторі як засіб ефективної комунікації між бібліотекою і користувачами».

Проектна діяльність бібліотеки спрямовувалася на удосконалення та розвиток конкретних важливих ділянок роботи бібліотеки: інформаційної діяльності, національно-патріотичного виховання, читання, красзнавства, репозитарію, ЗВЕК. У звітному році проводилася робота в межах проектів:

- «Бібліотека – центр науково-інформаційних ресурсів»;
- «Патріотичне виховання студентів НБ ХНУ»;
- «Популяризація книги та читання в науковій бібліотеці ХНУ»;
- «Краю мій, ти частка України»;
- «Репозитарій наукових праць викладачів університету»;
- «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області».

Одним із важливих напрямів наукової роботи бібліотеки є бібліографування наукового доробку університету, його історії та основних складових освітнього процесу. У цьому напрямі впродовж року проводилася робота над створенням бібліографічних показників, списків і тематичних бібліографічних баз даних:

- Синюк Олег Миколайович. До 50-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / упоряд. О. М. Бичко ; відп. за вип. О. Б. Айвазян. – Хмельницький : ХНУ, 2025. – 62 с.

Виданий біобібліографічний покажчик містить 183 бібліографічних записи, складені за чинними в Україні стандартами, а довідково-пошуковий апарат представлено іменним покажчиком.

- В електронних ресурсах «Доктори наук, професори Хмельницького національного університету» та «Науковці ХНУ на сторінках видань» доповнено розділи про науковців посиланнями з Енциклопедії Сучасної України та Вікіпедії. Всього додано 114 бібліографічних записів з гіперпосиланнями на сторінки 21 науковця.
- Участь у створенні СОУ 207.02:2025 «Бібліографічний запис і посилання. Загальні вимоги та правила складання». Відкориговано та додано бібліографічні описи:
 - ДОДАТОК А. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.
 - ДОДАТОК В. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел за APA (AMERICAN PSYCHOLOGICAL ASSOCIATION) STYLE 7-е видання.
- Продовжено роботу зі збереження на сервері бібліотеки відеопроєкту «Наука в персоналіях» зі сторінки мережі «Фейсбук» «Наука для бізнесу». Посилання на збережений матеріал поступово додаються до покажчика «Доктори наук, професори Хмельницького національного університету».
- За користувацьким запитом відредаговано 8 списків використаних джерел до статей та біописи для віртуальних виставок з урахуванням вимог Національних стандартів України ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, ДСТУ 8302:2015 та 1 список відповідно до міжнародного стилю цитування та посилання – APA STYLE.
- Участь у створенні розділу про бібліотеку для книги про університет «ХНУ. Історія і сучасність 2016-2026 рр.». Відібрано та згруповано інформацію з хронології основних подій за 2021, 2022 та 2023 роки. Здійснено відбір фото за роками і темами (усього 260), відредаговано тексти.

У 2025 році продовжено роботу зі створення біобібліографічного покажчика «Герої ХНУ: студенти та випускники, які віддали життя за Україну» – глибоко символічного проєкту, присвяченого світлій пам'яті студентів і випускників Хмельницького національного університету, які пожертвували власним життям заради свободи, незалежності та майбутнього Української держави. Метою проєкту є гідне вшанування полеглих Героїв, збереження їхніх імен у національній та університетській історичній пам'яті, а також привернення суспільної уваги до неоціненого внеску університетської спільноти у справу становлення та захисту України. Біобібліографічний покажчик формується як комплексний меморіально-інформаційний ресурс і містить біографічні довідки про загиблих, бібліографічні списки публікацій, присвячених їхньому життю та подвигу, а також матеріали, що висвітлюють громадянську позицію, навчальну, професійну та військову діяльність. Інформаційні матеріали упорядковуються за алфавітом, доповнюються посиланнями на сайти з інформацією про діяльність та життя героїв.

На кінець звітного року до біобібліографічного покажчика «Герої ХНУ: студенти та випускники, які віддали життя за Україну» зібрано та систематизовано матеріали про 40 полеглих захисників України, які у різні роки навчалися у ХНУ. Інформація про кожного героя сформована на основі різних інтернет-джерел, опрацьована та у форматі

PDF збережена на сервері бібліотеки.

Загалом за рік бібліотекою підготовлено 7 видань.

II. Історія бібліотек Хмельницької області та університету

У межах теми опрацьовано матеріали з історії розвитку наукової бібліотеки ХНУ (1962-2025pp.) для колективної монографії (історичного нарису) до 65-річчя бібліотеки. Визначено структуру та загальну концепцію книги.

Опрацьовано матеріал з історії бібліотеки (2016-2025 pp.) та написано статтю для книги «Історія Хмельницького національного університету».

Надіслано статтю «Соціальні медіа як інструмент взаємодії академічної бібліотеки з користувачами» (О. Айвазян, С. Молчанова) до щорічника “University Library at a new stage of social communications development. Conference Proceedings” (Дніпро), який індексується у БД «Scopus». Стаття отримала позитивний відгук рецензентів та рекомендована до публікації в журналі UniLibNSD 2025.

Загалом фахівцями бібліотеки опубліковано 9 наукових статей у фахових виданнях, матеріалах конференцій та 1 статтю про бібліотеку.

У звітному році працівники книгозбірні брали участь у проведенні наукових конференцій, семінарів, інших заходів, зокрема і всеукраїнських (офлайн та онлайн):

- XV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бібліотека і книга в контексті часу»;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів», присвяченій 105-річчю заснування Наукової бібліотеки НУК імені адмірала Макарова;
- III Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бібліотеки в сучасному світі науки та культури»;
- X Міжнародній конференції «Бібліотеки ЗВО: Прогнозована трансформація чи бурхлива невизначеність?» (9-10 жовтня, м. Дніпро);
- XV Львівському міжнародному бібліотечному форумі «Бібліотека: довіра і відповідальність», що відбувся у змішаному форматі;
- нараді-семінарі «Актуалізація ресурсної бази бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання на сучасному етапі».

Участь у заходах, організованих обласними закладами та установами:

- обласному дослідженні «Краща книга Хмельниччини – 2024» з метою виявлення попиту та читацьких уподобань на книги місцевих авторів та видавців Хмельницької області, що надійшли у бібліотеки області у 2024 році;
- презентації «Календаря знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини»;
- XVII обласному форумі бібліотекарів Хмельниччини «Бібліотека – збережемо майбутнє разом»;
- XIX обласному Форумі «Книжкова весна на Хмельниччині», приуроченому Всесвітньому дню книги і авторського права (онлайн). Захід відбувся за сприяння Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької ОДА, обласного відділення Української бібліотечної асоціації;
- XVII Обласному форумі бібліотекарів Хмельниччини «Бібліотека – разом можемо більше»;
- ювілейному вечорі «Дві ювілейні стежини — одна дорога до читача» (до 75-річного ювілею ЦПБ та 55-річного ювілею ЦПДБ);
- засіданнях президії Хмельницького обласного відділення ВГО УБА;

- засіданнях Президії Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України;
- засіданнях Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України.

Соціологічні дослідження. Аналізи діяльності

У березні – квітні 2025 р. проведено опитування «Сайт наукової бібліотеки ХНУ: чи легко знайти інформацію?», в якому взяли участь 164 респонденти – здобувачі вищої освіти Хмельницького національного університету 1-5 курсів. Основним дослідницьким документом був бланк анкети, який містив 10 питань із запропонованими варіантами відповідей. Анкетування проводилося за допомогою як онлайн-опитування (через сайт бібліотеки), так і офлайн-опитування під час відвідування студентами книгозбірні.

За результатами опитування проведено дослідження, метою якого було вивчення рівня зручності, функціональності та ефективності бібліотечного сайту з погляду його користувачів, покращення навігації та підвищення якості надання електронних послуг. Зокрема, опитування стосувалося частоти використання сайту користувачами, його ролі в інформаційному забезпеченні, труднощів з пошуком інформації у БД, визначення найбільш запитуваних сервісів і сервісів, які не користуються попитом, а також пропозицій щодо змін і покращень — для врахування реальних потреб та пріоритетів користувачів. Таким чином, дослідження мало комплексний характер і дозволило отримати як кількісні, так і якісні дані для обґрунтованого прийняття рішень щодо модернізації сайту бібліотеки. Завдяки аналізуванню виявились і чітко визначилися загальні тенденції розвитку та наповнення сайту бібліотеки. Розроблено рекомендації подальшої роботи з навігацією сайту. Визначено основне завдання – зробити роботу з сайтом інтуїтивною, сучасною і логічною.

У звітному році в бібліотеці застосовувалися статистичні, порівняльні та інші аналізи діяльності, підготовлені як за окремими ділянками роботи, так і окремими підрозділами, зокрема:

- Аналіз наповнення інституційного репозитарію ХНУ
- Аналіз виконання планових показників структурними підрозділами бібліотеки за I квартал 2025 року
- Аналіз результатів проведення «Місячника першокурсника»
- Аналіз підсумків інвентаризації підсобних фондів абонементів відділу обслуговування 2024 року
- Аналіз книгозабезпечення дисциплін Хмельницького національного університету у зв'язку з підготовкою документації до проведення акредитації та ліцензування ХНУ
- Аналіз списання бібліотечного фонду за 2024 рік
- Аналіз передплати періодичних видань науковою бібліотекою ХНУ на 2025 рік
- Аналіз підсумків реалізації краєзнавчого проєкту «Краю мій, ти частка України» за 2024 рік
- Аналіз організації бібліотечного фонду у приміщенні книгосховища відділу зберігання фонду
- Аналіз книгозабезпечення нових спеціальностей та навчальних дисциплін, відкритих у 2024-2025 навчальному році
- Аналіз за результатами наукового дослідження «Сайт наукової бібліотеки ХНУ : чи легко знайти інформацію?»
- Аналіз виконання програми реалізації «Стратегії розвитку Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету» за 2025 рік.

Загалом за звітний рік здійснено 15 аналізів.

Науково-методична робота

Науково-методична робота є однією з ключових складових бібліотечної діяльності, спрямованої на підвищення якості обслуговування, вдосконалення професійних навичок працівників, упровадження інноваційних підходів, що відповідають сучасним викликам. У звітному році ця робота охоплювала широкий спектр завдань – від аналізу ефективності бібліотечних процесів та розробки стратегій з їх удосконалення до науково-дослідної та проектної діяльності.

Упродовж звітного року відбулося 3 засідання методичної ради, до складу якої входять адміністрація, керівники структурних підрозділів та головні фахівці бібліотеки. На засіданнях затверджено:

1. Інструктивно-регламентуючі документи, створені та відредаговані бібліотекою.
2. Бланк анкети: «Сайт наукової бібліотеки ХНУ: чи легко знайти інформацію?».
3. План роботи бібліотеки на 2025 рік з усіма доповненнями та додатками.
4. Тематику інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі» на 2025 рр.
5. Графік проведення занять з підвищення кваліфікації працівників НБ ХНУ на 2025 рік.
6. Графік звітування завідувачів структурних підрозділів про виконання плану відділу за 2024 рік.
7. Графік подачі структурними підрозділами інформації на фейсбук на 2025 рік.
8. Тематику та зміст статей з досвіду роботи НБ ХНУ на III Всеукраїнську науково-практичну онлайн-конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури».
9. Тематику доповідей на нараді-семінарі «Актуалізація ресурсної бази бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання на сучасному етапі».
10. Схему переміщення фондів НБ ХНУ в процесі актуалізації ресурсної бази бібліотеки.
11. План комплексних заходів щодо забезпечення якісного та оперативного обслуговування студентів перших курсів під час проведення «Місячника першокурсника».

Розглядалися питання: підготовки та методики проведення соціологічних досліджень методом анкетного опитування; підготовки до науково-практичної онлайн-конференції та наради-семінару; перевірки роботи структурних підрозділів; редагування рубрик електронного каталогу; роботи з читачами абонементу наукової та художньої літератури; списання електронних документів з фонду НБ; ведення книг «Інвентарного обліку методичних вказівок», «Інвентарного обліку брошур», «Інвентарного обліку ГОСТів»; роботи з підсобним фондом читального залу 8 поверху; роботи з відеоконтентом, розміщеним на сторінці НБ в ютубі; створення сторінки бібліотеки в соціальній мережі «Інстаграм»; подальшої роботи зі створення біобібліографічного покажчика «Герої ХНУ: студенти та випускники, які віддали життя за Україну» та збору інформації про них; подальшої роботи з архівним фондом бібліотеки; ведення Літопису бібліотеки під час війни; написання грантових проектів і програм.

У звітному році на нарадах при директорові проведено звітування завідувачів відділів з виконання основних показників роботи за попередній рік. Під час звітувань розглянуто фактори й причини невиконання основних показників, заслухано пропозиції щодо усунення недоліків роботи. Результати перевірки показали, що протягом звітного року кожним відділом була проведена значна та системна робота, а переважна більшість

запланованих показників виконана майже у повному обсязі. Водночас виявлено низку об'єктивних і суб'єктивних чинників, унаслідок яких окремі пункти плану залишилися невиконаними. Причини невиконання детально проаналізовано, сформульовано відповідні висновки та вироблено рекомендації щодо подальшого усунення виявлених недоліків і забезпечення виконання планових показників у наступному році. Рекомендації з удосконалення роботи відділів розглянуто на засіданнях методичної ради бібліотеки та враховано в її рішеннях.

Робота обласного методичного об'єднання

15 травня відбулася III Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури», присвячена Дню науки в Україні.

Організатори конференції: Наукова бібліотека закладу вищої освіти «Подільський державний університет» та Наукова бібліотека Хмельницького національного університету. Конференція проходила в онлайн-режимі.

У роботі конференції взяли участь директори та фахівці бібліотек м. Хмельницького, Кам'янець-Подільського, Хотина, Нової Ушиці, Шепетівки, Кіцмані, Бучача. Конференція стала майданчиком для обміну досвідом і координації зусиль науковців та фахівців бібліотечної справи з метою сприяння розвитку бібліотек, їх спільної наукової та освітньої діяльності. Мета конференції – окреслити напрями розвитку та перспективи функціонування бібліотек України в сучасному цифровому середовищі, сприяти професійній дискусії щодо інтеграційних процесів та нових практик у бібліотечній діяльності, а також підкреслити роль бібліотек у формуванні інформаційної стійкості та зміцненні освітнього й культурного простору України в умовах повномасштабної російської агресії.

Учасники конференції, заслухавши доповіді та обговоривши актуальні питання бібліотечної справи, прийняли рекомендації:

1. Сприяти розвитку міжбібліотечної співпраці з метою вдосконалення наукової, освітньої та інформаційної діяльності академічних бібліотек.
2. Розширити обмін інноваційними технологіями та кращими практиками між бібліотеками України для посилення наукової комунікації та ефективного поширення результатів наукових досліджень.
3. Посилити соціокультурну діяльність бібліотек, спрямовану на патріотичне виховання, підтримку Збройних Сил України, волонтерську та благодійну активність бібліотечних фахівців.
4. Вивчати та популяризувати історію бібліотек краю, діяльність видатних бібліотечних фахівців з метою формування позитивного іміджу бібліотек, зокрема через публікації в енциклопедичних джерелах, базах даних, Вікіпедії тощо.
5. Проводити соціологічні дослідження для вивчення інформаційних потреб користувачів та оптимізації обслуговування в умовах змішаного навчання.
6. Забезпечити обмін досвідом і фаховий діалог між бібліотеками різних відомств, зокрема із зарубіжними партнерами, за підтримки ВГО «Українська бібліотечна асоціація», її обласного осередку та секції університетських бібліотек.
7. Продовжити ретроспективний збір повнотекстових видань бібліотек ЗВО Хмельниччини для формування єдиної повнотекстової бази даних.
8. Активно долучатися до грантових ініціатив з метою модернізації матеріально-технічної бази бібліотек, впровадження інноваційних послуг і розширення доступу до інформаційних ресурсів.
9. Розвивати інклюзивний напрям діяльності бібліотек, створюючи доступне середовище

для людей з особливими потребами, забезпечуючи їх адаптацію в суспільстві та підтримку освітнього й творчого розвитку.

10. Впроваджувати сучасні форми обслуговування користувачів, зокрема адаптовані ресурси та сервіси для користувачів з інвалідністю.

Учасники конференції висловили впевненість в тому, що реалізація окреслених напрямів дозволить бібліотекам ефективно відповідати на виклики часу, сприяти збереженню національної ідентичності, підтримці Збройних Сил України та розвитку простору академічних бібліотек.

Усі учасники конференції отримали сертифікати. Матеріали науково-практичної конференції видано в електронному вигляді. Збірник розміщено в інституційних репозитаріях ЗВО «ПДУ» <http://188.190.43.194:7980/jspui/handle/123456789/14608> та ХНУ <https://elar.khmnmu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c5e9815a-71a7-41f5-9eed-d67062fe994b/content> та на сайті НБ ХНУ в розділі «Методичне об'єднання».

15 квітня 2025 року в онлайн-форматі відбулася нарада-семінар «Актуалізація ресурсної бази бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання на сучасному етапі», організована науковою бібліотекою Хмельницького національного університету.

З вітальним словом на нараді-семінарі виступила голова Хмельницького обласного методичного об'єднання бібліотек ЗВО, директорка НБ ХНУ О. Б. Айвазян, яка окреслила ключові виклики та пріоритетні напрями діяльності бібліотек закладів вищої освіти в умовах трансформації інформаційного середовища.

У межах семінару заслухано низку фахових доповідей, присвячених питанням актуалізації бібліотечних фондів, комплектування, списання та збереження документних ресурсів, використання сучасних технологій у роботі з фондом. Учасники заходу ознайомилися з досвідом наукової бібліотеки ХНУ щодо актуалізації фондів та діяльністю Хмельницького регіонального відділення Української бібліотечної асоціації, практиками роботи з рідкісними та цінними виданнями у фондах бібліотек ЗВО.

Окрему увагу було приділено практичним аспектам списання російськомовної, краєзнавчої, художньої, рідкісної та цінної літератури в бібліотеках різних типів в умовах російсько-української війни, а також діяльності внутрішніх комісій з вилучення літератури з фондів (досвід ОУНБ). У доповідях висвітлювалися реалії комплектування інформаційних ресурсів та впровадження нових технологій у роботу з фондами.

Завершальним етапом наради-семінару стало обговорення актуальних питань, учасники мали можливість обмінятися думками, поділитися власним досвідом та напрацюваннями. За підсумками заходу окреслено подальші напрями співпраці бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання та наголошено на важливості системної роботи з оновлення та збереження бібліотечних ресурсів.

На основі звітів про роботу бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання за 2024 р. проведено аналіз діяльності книгозбірень та підготовлено електронне інформаційно-аналітичне видання «Бібліотеки закладів вищої освіти Хмельниччини: цифри та факти», випуск № 12 (за матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО області за 2023 рік) та розроблено план роботи бібліотек об'єднання на 2025 р.

Продовжувалася корпоративна співпраця бібліотек методичного об'єднання з наповнення рубрик сторінки «Краєзнавчі бази даних»:

- БД «Наукові видання ЗВО Хмельницької області» (корпоративний проект, створений з метою популяризації та просування наукових доробків вишів у вітчизняний та міжнародний інформаційний простір), нараховує 29 назв повнотекстових наукових видань ЗВО області;

- «Репозитарії ЗВО Хмельницької області» (посилання на інституційні репозитарії навчальних закладів Хмельниччини, що значно спрощує пошук);
- БД «Науковці Хмельниччини» (краснзавчий інформаційний ресурс, що максимально повно розкриває життєвий шлях та наукову діяльність вчених, які мають звання «доктор наук», «професор»).

Оновлено та доповнено сторінку «Основні статистичні показники діяльності бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання за 2024 рік».

4 грудня Хмельницьку гуманітарно-педагогічну академію з робочим візитом відвідали директорка НБ О.Б. Айвазян та заступник директора О.О. Мацей. Під час зустрічі з ректором ХГПА Інною Шоробурою обговорили питання вдосконалення системи роботи бібліотеки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та перспективи подальшої співпраці між закладами.

Для бібліотек-членів обласного методичного об'єднання на сайті НБ ведеться сторінка «Методичне об'єднання», яка наразі складається із семи розділів: керівні документи; конференції бібліотеки; показники бібліотечної статистики; сучасна бібліотека: напрями та стратегії розвитку; інформаційний бюлетень «Бібліотека в освітньому просторі» (додано випуск №30); інформаційно-аналітичне видання «Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти» (додано випуск №12); «Фахівцю на замітку» (розділ доповнено «Графіком проведення занять з підвищення кваліфікації працівників наукової бібліотеки ХНУ на 2025 рік»). До занять, які проводилися онлайн на платформі ZOOM, приєднувалися працівники бібліотек методичного об'єднання.

Провідним аспектом діяльності науково-методичного відділу залишається консультативна допомога бібліотекам методичного об'єднання. Упродовж року надавались консультації керівникам бібліотек ЗВО, провідним фахівцям з питань:

- вилучення російськомовних видань з фонду бібліотеки;
- передплати періодичних видань на 1 півріччя 2026 року;
- передплати електронних видань;
- обліку електронних документів на е-носіях (флеш-накопичувачі), подарованих бібліотеці;
- оформлення авторських договорів при поповненні ЕБ;
- авторського права і особливостей наповнення електронної бібліотеки;
- формування колекції рідкісних і цінних видань;
- переобліку (інвентаризації) фонду за допомогою сканера-накопичувача штрих-кодів;
- обліку статистичних показників використання електронних ресурсів;
- написання грантових заявок бібліотеками ЗВО;
- складання статистичної звітності, зокрема методики заповнення форми основних статистичних показників роботи бібліотеки ЗВО України.

Бібліотекам об'єднання надсилались інформаційні листи та документи:

Листи:

- Нормативні документи, що регламентують роботу бібліотек ЗВО
- Інформаційне повідомлення та запрошення на науково-практичну онлайн-конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури»
- Інформаційне повідомлення та запрошення на нараду-семінар «Актуалізація ресурсної бази бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання на сучасному етапі»

- Про терміни подання назв доповідей на науково-практичну конференцію «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури»
- Про терміни подачі статистичних та текстових планів роботи та звітів про роботу
- Графік занять з підвищення кваліфікації фахівців НБ ХНУ на 2025 рік, до яких можуть приєднатися працівники бібліотек методичного об'єднання (онлайн, на платформі Zoom)
- Повідомлення про оголошення конкурсу на девіз УБА 2025 р.

Документи (електронні варіанти):

- Щорічного інформаційно-аналітичного видання «Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти», випуск 12
- Інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі», № 30
- Програми науково-практичної онлайн-конференції «Бібліотека в сучасному світі науки, освіти та культури» та наради-семінару «Актуалізація ресурсної бази бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання на сучасному етапі».

Робота з кадрами. Підвищення кваліфікації

Всього за штатним розписом на 1.01.26 р. нараховується 24 штатні одиниці. Середньорічний показник працюючих у бібліотеці зменшився і становить 21,45. На кінець року в книгозбірні працює 23 особи. Середній вік бібліотечних працівників збільшився у порівнянні з минулим роком і становить 56,9 років. Середній стаж бібліотечної роботи збільшився до 30,3 років, що говорить не тільки про відданість обраній справі, досвідченість колективу, а й про відсутність молодих кадрів.

Провідні фахівці бібліотеки протягом року активно підвищували власний рівень професійної компетентності, підтримували та заохочували колег до опанування нових знань і цифрових інновацій, ініціювали та проводили заходи, спрямовані на професійний і особистісний розвиток бібліотечних працівників. Брали участь у:

- онлайн-марафоні інноваційного досвіду публічних бібліотек Чернігівщини;
- неформальній зустрічі з нагоди 30-річчя Української бібліотечної асоціації «Бібліотеки +УБА: разом можемо більше»;
- III Всеукраїнській науково-практичній конференції «ХМЕЛЬНИЧЧИНА В УМОВАХ ВІЙНИ росії ПРОТИ УКРАЇНИ: РІК 2024»;
- онлайн-вебінарі «Як створити електронну бібліотеку в університеті й не порушити авторських прав»;
- засіданні Пленуму Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України;
- XV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Бібліотека і книга в контексті часу» (онлайн);
- науково-практичному семінарі «Правила та методика індексування видань за Універсальною десятковою класифікацією» (у межах заходів із підвищення кваліфікації систематизаторів);
- щорічній Конференції ГО УБА «Українська бібліотечна асоціація. Сила спільноти»;
- вебінарі «Як створити електронну бібліотеку й не порушити авторських прав?»;
- звітно-виборчій конференції регіонального (обласного) відділення ВГО УБА;
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Університетська бібліотека: сучасний формат освітньо-наукової діяльності в період глобальних викликів» (онлайн);

- міжнародному вебінарі «Управління дослідницькими даними в Німеччині та Університеті м. Бонн»;
- вебінарі «На рівних: діалог про інклюзію та дієві бібліотечні практики» (онлайн);
- онлайн-семінарі «Бібліотеки як простір ментальної підтримки: природоохоронний контекст» (на платформі Zoom).

Протягом року працівники відділу активно підвищували власний фаховий рівень, підтримували і заохочували прагнення колег до набуття нових знань, брали участь у заходах, спрямованих на професійний та персональний розвиток. З метою підвищення професійної компетентності в умовах війни бібліотечні працівники пройшли навчання на курсах, присвячених інклюзивності, психологічній стійкості та роботі з користувачами в кризових умовах.

Зокрема, пройшли онлайн навчання:

- на платформі Prometheus пройшли он-лайн курс «Стрес менеджмент для освітян» у системі;
- на платформі EdEra успішно пройшли онлайн курси:
 - «Перший всеукраїнський урок про інклюзивність» (тривалістю 6 акад. годин (0,2 кредиту ЄКТС),
 - «Школа для всіх» (тривалістю 30 академічних годин (1 кредит ЄКТС).

Загалом бібліотекарі отримали 22 іменні сертифікати.

Професійну майстерність підвищували провідні фахівці бібліотеки завдяки участі в заходах, організованих обласними закладами та установами.

Традиційні заняття з підвищення кваліфікації проходили в бібліотеці та в режимі відеоконференцій (програма ZOOM), до яких долучалися працівники бібліотек методичного об'єднання.

З метою самоосвіти, підвищення кваліфікації, ознайомлення та вивчення інновацій і досвіду роботи в бібліотечній сфері працівники НБ приєдналися до професійних спільнот, де обмінювалися досвідом та отримували інформацію про сучасні технології та інтелектуальні тенденції в бібліотеках. Серед спеціалізованих бібліотечних груп: «Сучасний бібліотекар»; «Універсальна десяткова класифікація (УДК) в Україні»; «БібліоТека»; «Жива сучасна бібліотека – БФ Бібліотечна країна», «Бібліотечна країна», «Книга в тренді», «Бібліотеки, повні людей» та ін.

Крім того, працівники ознайомлювалися з новинками літератури, які надходили до фонду бібліотеки, вивчали досвід інших бібліотек за допомогою фахових періодичних видань та фахових інтернет-ресурсів, переглядали вебінари на ютуб-каналі.

Науково-методичним відділом проводилося індивідуальне інформування та надавалися працівникам довідки з питань удосконалення технологічних бібліотечних процесів. Працівники ІБВ поглиблено вивчали питання «Відкрита наука (надійний репозитарій, вимоги до ліцензування, вимоги до метаданих)» та підібрали матеріал для адміністрації університету.

Впровадження комп'ютерних технологій

У звітному році загальна кількість ПК по бібліотеках ЗВО Хмельниччини становила 131 (на рівні минулого року), з них 48 – АРМ для користувачів. Програмне забезпечення різне: бібліотека ХУУП – програма «Філін»; ХКТЕІ – пакет програм «Бібліограф»; К-ПНУ, ХНУ, ХГПА – «УФД. Бібліотека»; ЗВО «ПДУ» – немає ліцензованого бібліотечного програмного забезпечення. Всі бібліотеки об'єднання, окрім книгозбірні ЗВО «ПДУ», використовують технології Wi-Fi.

Бібліотека ХГПА

Загальний комп'ютерний парк бібліотеки становить 13 ПК, усі вони мають доступ до мережі «Інтернет». До послуг користувачів – 6 АРМ, 1 копір, 1 сканер та 2 принтери.

Технічні та програмні засоби використовувалися для забезпечення безперервного доступу до електронної бібліотеки академії; створення та підтримки повнотекстових баз навчально-методичних матеріалів та інших бібліографічних і повнотекстових БД; поповнення колекцій інституційного репозитарію; створення віртуальних книжкових виставок, презентацій тощо.

Проводилася робота щодо удосконалення вебсайту бібліотеки. Здійснювалося поточне наповнення рубрик сайту: е-газета «Бібліотека і Ти», «Бюлетень нових надходжень» та «Питання/відповіді».

Бібліотека ХУУП

У структурі бібліотеки функціонує відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення. Всього в бібліотеці 15 комп'ютерів (як і торік), з них 5 – для роботи користувачів. Усі ПК під'єднанні до мережі «Інтернет». У читальному залі користувачі мають змогу працювати з власною портативною комп'ютерною технікою (всі робочі місця обладнанні розетками).

Впродовж року проводилась активна робота з популяризації бібліотеки, її ресурсів та послуг в соціальних мережах «Фейсбук» та «Інстаграм».

Наявна в бібліотеці техніка використовувалася для створення ЕК книг та дисертацій, обліку фонду (власна програма «Філін»). На основі програми створювались щомісячні списки нових надходжень. Велася робота з наповнення інституційного репозитарію та електронної бібліотеки навчально-методичної літератури. Продовжувалася робота зі штрихкодування нових надходжень. Ведеться електронна база читачів бібліотеки.

Бібліотека ХКТЕІ

У бібліотеці 13 ПК, під'єднаних до мережі «Інтернет». До послуг користувачів 10 комп'ютерів. В бібліотеці автоматизовано процес обліку книговидачі. Весь фонд підручників штрихкодований, завершено роботу з рекаталогізації фонду бібліотеки. Проведено роботу з розширення функціональних можливостей програмного продукту «Електронна бібліотека».

Бібліотека К-ПНУ

Загальний парк комп'ютерної техніки бібліотеки нараховує 35 комп'ютерів та 7 одиниць копіювально-розмножувальної техніки, з них: принтерів – 3, багатофункціональних пристроїв – 3, сканер – 1.

В бібліотеці функціонує читальний зал електронної бібліотеки, оснащений 12 персональними комп'ютерами та багатофункціональним пристроєм. Фонд читального залу складає 955 дисків, 58 618 електронних документів.

Тривала робота з удосконалення автоматизації бібліотечних процесів.

Відділ інформаційних технологій та автоматизації забезпечував функціонування:

- електронного каталогу,
- вебсайту бібліотеки,
- інституційного репозитарію,
- повнотекстових власних і придбаних БД,
- світових джерел інформації,

- тестового доступу до повнотекстової бази даних електронних документів «Polpred.com.»»,
- доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. У різні періоди університету надано тестовий доступ до електронних баз LIBRARYA, Springer Nature, ScienceDirect, Bentham Science, EBSCO.

Продовжено роботу із розширення процесів та спектра послуг, які надаються за допомогою автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (далі – АБІС) «УФД/Бібліотека», що сприяло якісному задоволенню інформаційних потреб користувачів, підвищувало зручність пошуку та отримання інформації. Десять підрозділів університетської книгозбірні (з одинадцяти) здійснюють обслуговування користувачів у автоматизованому режимі.

Бібліотека університету бере участь у реалізації Плану заходів щодо впровадження електронної системи управління навчанням (Learning Management System) в університеті.

Протягом 2025 року відвідувачі бібліотеки мали тестовий доступ до повнотекстової бази даних електронних документів Bentham Science, Research4Life, продовжено доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Фахівцями відділу електронних інформаційних ресурсів та читального залу електронної бібліотеки забезпечено перегляд серії занять (вебінарів) щодо роботи з наукометричними базами:

- оформлення статті за форматом журналу EndNote;
- оновлення у авторському профілю у Web of Science;
- як знайти літературу у Scopus;
- стан академічних рейтингів: зміни та тренди та ін.

Інституційний репозитарій університету ElarKPNУ представлено у ROAR, Open DOAR, Google Академія. В 2025 році репозитарій університету поповнився на 1101 працю викладачів університету, загальна кількість документів у ньому становить 8 035 документів.

Впродовж року продовжувався друк та маркування нових надходжень літератури штрих-кодovими етикетками. За рік виготовлено 2130 етикеток.

Проводилась робота з перереєстрації читачів бібліотеки, редагування бази даних «Читачі».

Робота бібліотеки з питань комп'ютеризації та автоматизації велася за напрямками:

- Організація, технічна та програмна підтримка, інформаційне наповнення сторінок вебсайту бібліотеки, забезпечення роботи електронної пошти, виходу в Інтернет.
- Підтримка функціонування групи у мережі «Фейсбук».
- Комп'ютерний набір та редагування видань, що готуються працівниками бібліотеки до друку.
- Поповнення бази даних «Інформаційні ресурси», яка розміщена на вебсайті бібліотеки.
- Створення краєзнавчого рубрикатора.
- Наповнення БД
 - «Електронний каталог»
 - «Читачі»
 - «Періодичні видання»
 - «Нові надходження»
 - «Книгозабезпечення навчального процесу»
 - «Рідкісні та цінні видання»
 - «Праці викладачів університету»
 - «Творчий доробок наукової бібліотеки»

- «Випускні кваліфікаційні роботи»
- «Статті періодичних видань»
- «Статті наукових збірників»
- «Дисертації»
- «Автореферати дисертацій»
- «Репозитарій»
- Реєстрація нових надходжень в ЕК.
- Наповнення Зведеного ЕК бібліотек ЗВО Хмельницької області.
- Наповнення Зведеного електронного краєзнавчого каталогу бібліотеки.

НБ ЗВО «ПДУ»

Основні напрями роботи відділу інформаційних технологій, консультування та комп'ютерного забезпечення у 2025 році:

- сприяння зростанню авторитету навчального закладу та його популярності через поширення наукових напрацювань у середовищі світового науково-освітнього товариства через мережевий сервіс - інституційний репозитарій;
- надання консультаційних послуг з приводу використання наукометричних баз даних (БД);
- своєчасне поповнення архівів міжнародних наукових журналів на сайті університету та в міжнародних базах даних;
- консультативна і практична допомога з питань використання нових інформаційних технологій.

За рік додано 1008 наукових праць, загалом репозитарій на кінець звітнього року нараховує 12903 повні тексти.

Проводилася робота з періодичними виданнями університету:

- архівування поточних випусків журналів у репозитарії навчального закладу;
- зміна порядку роботи на сайті університету;
- здійснювали завантаження нових випусків журналів до наукометричної бази «Index Copernicus», створеної з метою просування досягнень науки і підтримки національного та міжнародного співробітництва між науковцями, видавцями наукових журналів і організаціями.

Працювали з цифровими версіями періодичних видань, зокрема:

- Міжнародний науковий журнал «Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка»
- Міжнародний науковий журнал «Економічний дискурс»
- Міжнародний науковий журнал «Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації»
- Науковий журнал «Інноваційна економіка».

Здійснювалася підготовка та відправка поточних випусків журналів до Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського.

У звітньому році (до 30 червня) здійснювалася перевірка студентських наукових робіт на плагіат на платформі онлайн-сервісу з виявлення подібностей, який належить американській компанії Turnitin. Було перевірено 4 879 документів. З вересня перевірка на плагіат здійснюється на платформі онлайн-сервісу щодо виявлення подібностей текстів StrikePlagiarism. Перевірено:

- Дипломні роботи – 342
- Курсові роботи – 336
- Навчальні матеріали – 47

Впродовж року надавалися консультації щодо використання наукометричних баз даних і нових інформаційних технологій, загалом надано 3356 консультацій.

Приділялась значна увага консультуванню студентів щодо роботи з комп'ютерами.

Негативно позначається на роботі бібліотеки те, що впродовж останніх років не виділяються кошти для удосконалення технічного та програмного забезпечення, розробки засобів використання вебтехнологій, упровадження новітніх інформаційних технологій. Власними силами здійснювалася технічна підтримка і поточний ремонт комп'ютерів.

Доступ до інтернету забезпечено частково: в читальній залі надається доступ до інтернет-ресурсів для користувачів наукової бібліотеки; у двох структурних підрозділах наукової бібліотеки (сектор комплектування, організації каталогів та наукової обробки документів і сектор обслуговування наукової, художньої бібліотеки та читального залу) інтернет не підключено.

НБ ХНУ

Упродовж року здійснювалася підтримка роботи АБІС та програмного забезпечення комп'ютерів бібліотеки; організовувався комплекс робіт з надання технічної допомоги підрозділам бібліотеки; визначалися напрями розвитку та нові функціональні можливості вебсайту бібліотеки; забезпечувалося функціонування локальної комп'ютерної мережі та комп'ютерної і копіювально-множильної техніки бібліотеки, зокрема здійснювалися:

1. Адміністрування вебсайту бібліотеки.
2. Програмне забезпечення
 - 2.1. Адміністрування АБІС та баз даних:
 - SQL Server 2005+ БД УФД/Бібліотека; створювалися резервні копії бази УФД/Бібліотека;
 - Windows 2003 сервери, Нурер-V-сервера, вебсайту бібліотеки;
 - двох серверів університету («Електронний університет» isu3.khnu.km.ua; isu4.khnu.km.ua), здійснювалася періодична перевірка дисків на виявлення помилок та створення резервних копій;
 - 13-ти комп'ютерів для студентів та 30-ти автоматизованих робочих місць для бібліотекарів;
 - баз даних:
 - «Електронний каталог»;
 - «Бібліотечний фонд»;
 - «Читачі»;
 - «МБА»;
 - «Віртуальна довідка»;
 - «Регламентуючі документи»;
 - «Електронна бібліотека ХНУ»;
 - «Рішення методичних рад»;
 - «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області»;
 - «Інституційний репозитарій Хмельницького національного університету ElarKhNU»;
 - «Науковці Хмельниччини».
 - програм:
 - «Реєстраційна картка користувача»;
 - «Управління персоналом»;
 - «Облік довідково-бібліографічного обслуговування»;

- «Книгозабезпеченість навчального процесу»;
- «Поточна статистика»;
- «Облік додаткових послуг»;
- «Переоблік фонду бібліотеки ХНУ»;
- «Електронна бібліотека ХНУ»;
- «Статистика використання репозитарію».

2.2. Використання наявних програмних та технічних засобів:

- зняття статистичних показників роботи бібліотеки (щомісяця);
- збір статистичних даних про відвідування сторінки бібліотеки в соціальній мережі «Фейсбук» та популярність постів книгозбірні;
- здійснено:
 - перевірку 200-т документів у програмі «Антиплагіат»;
 - конвертацію даних формату xlsv таблиці sql для подальшого їх вливання в таблиці тематичного каталогу cards, ref_cardБД Library. Після вливання проведений загальний контроль БД Library;
 - влиття даних з таблиці cardsБД Library в таблицю data_buchzabez БД libivb з метою визначення книгозабезпеченості дисциплін;
 - створено сторінку соціологічного дослідження «Пошукова система сайту. Чи легко знайти інформацію» на вебсайті. Опитування реалізоване за допомогою php-файлів через внесення відповідей користувачів у таблицю anketa_5_2025 в БД anketa. Розроблено php- файл для аналізу результатів анкетування. Для залучення більшої кількості користувачів до опитування використано інструмент масової розсилки на e-mail користувачів та Google Форми;
 - адміністрування програмного модуля «Краєзнавчий фонд» з можливістю пошуку з веббраузера за прізвищем, роком видання, назвою, тематикою документів. БД містить повнотекстові версії документів;
 - адміністрування, наповнення інституційного репозитарію Хмельницького національного університету ElarKhNU, видача статистики;
 - адміністрування програмного модуля «Наукові публікації працівників бібліотеки ХНУ», який розміщений на сайті бібліотеки в розділі «Наукова діяльність». Модуль передбачає можливість пошуку публікації за автором, назвою, роком публікації, а також додаткових відомостей щодо назви. Для роботи даного модуля створено php-файли. У середовищі SQL в БД libivb створена таблиця nauk_pub;
 - адміністрування віртуального сервера, за допомогою якого співробітники бібліотеки з домашніх ПК мають авторизований доступ до АБІС «УФД. Бібліотека» і можливість працювати з її основною БД «Електронний каталог» та допоміжними модулями;
 - створення та редагування віртуальних виставок;
 - створення відеопрезентацій та відеороликів:
 - відеопрезентації видань «Кобзаря» (до 211-ї річниці від дня народження Т.Г. Шевченка);
 - відеороликів до Національного тижня читання;
 - відеопрезентації біобібліографічного покажчика О.М. Синюка;
 - відеозвіт проведення майстер-класів з виготовлення ляльки-мотанки;
 - за допомогою програми «Canva» та з використанням Magic Media – додатку для створення зображень на основі ШІ створили новорічну вітальну

листівку, яку надіслано на електронні адреси колег, установ, з якими співпрацює НБ ХНУ;

- при роботі з текстами використовували GPT-чат.
- проведено:
 - технічне обслуговування наявної комп'ютерної та копіювальної техніки;
 - поточний ремонт технічних засобів;
 - технічну підтримку усіх інформаційних та просвітницьких заходів бібліотеки, а також занять з підвищення кваліфікації;
 - оформлення розгорнутих книжкових виставок, просвітницьких заходів та оглядів;
 - технічну підтримку III Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Бібліотеки в сучасному світі науки та культури», наради-семінару «Актуалізація ресурсної бази бібліотек Хмельницького обласного методичного об'єднання на сучасному етапі», перегляду вебінарів;
 - обробку відеофайлів, аудіофайлів для проведення соціокультурних заходів;
 - виготовлення читацьких карток (ламінування, штрихкоди) для студентів I курсу, сторонніх користувачів, інших категорій користувачів – всього 690 шт.;
 - виготовлення штрихкодів для документів – 1690;
 - виготовлення копій документів для користувачів та внутрішніх потреб бібліотеки;
 - інвентаризацію всіх технічних засобів бібліотеки.
- Придбано:
 - 4 персональних комп'ютери для співробітників;
 - ноутбук;
 - 2 принтери Canon MF 3010;
 - принтер Canon MF453;
 - принтер Canon Pixma G2410 для друку читацьких квитків;
 - 2 сканери штрихкодів Opticon OPN-2006.
- Отримано з ЦЦТ 8 персональних комп'ютерів (2019 року виготовлення) для роботи студентів у залі каталогів та електронної інформації.
- Списано:
 - 4 системних блоки;
 - телевізор THOMPSON;
 - 3 монітори 15" LG;
 - 4 сканери штрихкодів 2010 року.

Наявні технічні засоби:

- сервери – 2;
- персональні комп'ютери – 43;
- нетбук – 1;
- ноутбук – 3;
- принтери – 6;
- БФП – 6;
- сканери – 4;
- сканери штрих-кодів – 11;
- проектори – 3;
- блоки безперервного живлення – 5;
- телефонні номери – 1.

Господарська робота

Господарська робота спрямовувалася на поліпшення умов праці працівників бібліотек та підвищення комфортності обслуговування читачів. Впродовж року у книгозбірнях об'єднання проводилися косметичні ремонти, підтримувалися в належному стані приміщення, меблі, техніка. Проводилися санітарні дні в книгосховищах та зонах обслуговування з метою дотримання необхідного санітарно-гігієнічного режиму зберігання документів. Здійснено перевірку роботи систем пожежної автоматики, вентиляційних установок, систем освітлення. Систематично проводились виробничі наради, зокрема з господарських питань.

Бібліотека К-ПНУ

Підрозділи бібліотеки були вчасно забезпечені бібліотечними матеріалами (формулярами читача, щоденниками роботи, каталожними картками, полицними та каталожними роздільниками тощо) та технічними засобами.

Протягом року здійснювалися ремонт комп'ютерної техніки та заправка принтерів, проведено інвентаризацію технічних засобів.

Проводилася заміна зношених ламп освітлення.

У приміщенні інформаційно-бібліографічного відділу проведено заміну 2 вікон на металопластикові енергозберігаючі.

У читальному залі педагогічного факультету проведено косметичний ремонт.

Впродовж року у кожному підрозділі бібліотеки щомісяця, згідно з графіком, проводилися санітарні дні.

НБ ЗВО «ПДУ»

Наукова бібліотека ЗВО «ПДУ» розташована в першому навчальному корпусі, який є історичною пам'яткою XIX століття. Бібліотека розміщена на двох поверхах. Протягом звітного року у приміщеннях наукової бібліотеки було проведено косметичний ремонт, здійснювалися заходи з утримання всіх бібліотечних приміщень у належному санітарно-гігієнічному і протипожежному стані.

Приміщення бібліотеки потребує капітального ремонту (загальна площа бібліотеки становить 1400 м²), у аварійному стані перебуває – 400 м².

НБ ХНУ

На виконання Правил пожежної безпеки України (розділ V п.3.17. ППБУ) щодо здійснення технічного обслуговування (перезарядки) вогнегасників на об'єктах університету та відповідно до Розпорядження №48 від 17.10.2025р. бібліотекою організовано тимчасове вилучення вогнегасників для їх технічного обслуговування (перезарядки).

Здійснено капітальний ремонт у кабінеті заступника директора бібліотеки.

Розпочато ремонт у кабінеті відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення.

Шостий поверх бібліотеки передано для кафедри загальновійськової підготовки та первинної долікарської допомоги і встановлення лазерного тиру. Для цього звільнено кабінет завідувачки інформаційно-бібліографічного відділу, зал каталогів та електронної інформації і сектор НТД переміщено у читальний зал 7 поверху. Фонд та кафедри читального залу 7 поверху переміщено в іншу локацію поверху.

Звільнено під фонди архіву університету другий ярус та частину першого ярусу

книгосховища навчальних абонементів.

Щоденно о 9.00 в бібліотеці проводилася хвилина мовчання на знак вшанування пам'яті загиблих унаслідок збройної агресії російської федерації проти України та лунав національний гімн (бібліотеку приєднано до загальноуніверситетської мережі оповіщення).

Через розміщення в приміщеннях бібліотечного корпусу тимчасово евакуйованого Херсонського технічного університету, третій рік поспіль читальні зали бібліотеки (6, 7 поверхи) використовувалися для освітніх потреб (навчання студентів ХНУ).

За рік придбано:

- 100 стільців для залу для проведення масових заходів,
- 10 стільців комп'ютерних для працівників бібліотеки,
- Візок вантажний для перевезення макулатури,

Здано 12265 кг макулатури.